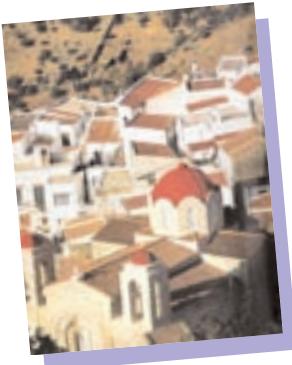

Ενότητα 1η

Το σπίτι που μένω

Σπίτι μου, σπιτάκι μου και σπιτοκαλυβάκι μου
(λαϊκό τραγούδι)

Το σπίτι του Κώστα

Ο Κώστας μετακόμισε πριν από ένα μήνα και σήμερα ζει με τους γονείς του στην πόλη του Ντάργουιν.

Την προηγούμενη βδομάδα, ο δάσκαλος τούς έφερε στην τάξη φωτογραφίες με διαφορετικούς τύπους σπιτιών.

- Σήμερα, παιδιά, είπε, θα κάνουμε ένα ταξίδι. Θα ταξιδέψουμε πίσω στον χρόνο, θα πάμε σε άλλες εποχές και σ' άλλα μέρη. Θα προσπαθήσουμε να μάθουμε τι σχέση έχει το κλίμα με τον τρόπο που οι άνθρωποι φτιάχνουν τα σπίτια τους.

Τα παιδιά χωρίστηκαν σε ομάδες και διάλεξαν φωτογραφίες. Μόνο ο Κώστας δεν πήγε σε καμιά ομάδα. Όταν ήρθε η σειρά του να μιλήσει, τους εξήγησε γιατί.

- Θα σας μιλήσω για ένα σπίτι που δεν μοιάζει με τ' άλλα. Είναι το παλιό μας σπίτι. Ήταν μεγάλο με πολλούς χώρους: τέσσερα υπνοδωμάτια, ένα ωραίο σαλόνι, δυο μπάνια και μια κουζίνα. Είχε ακόμα μια τραπεζαρία κι ένα γραφείο.

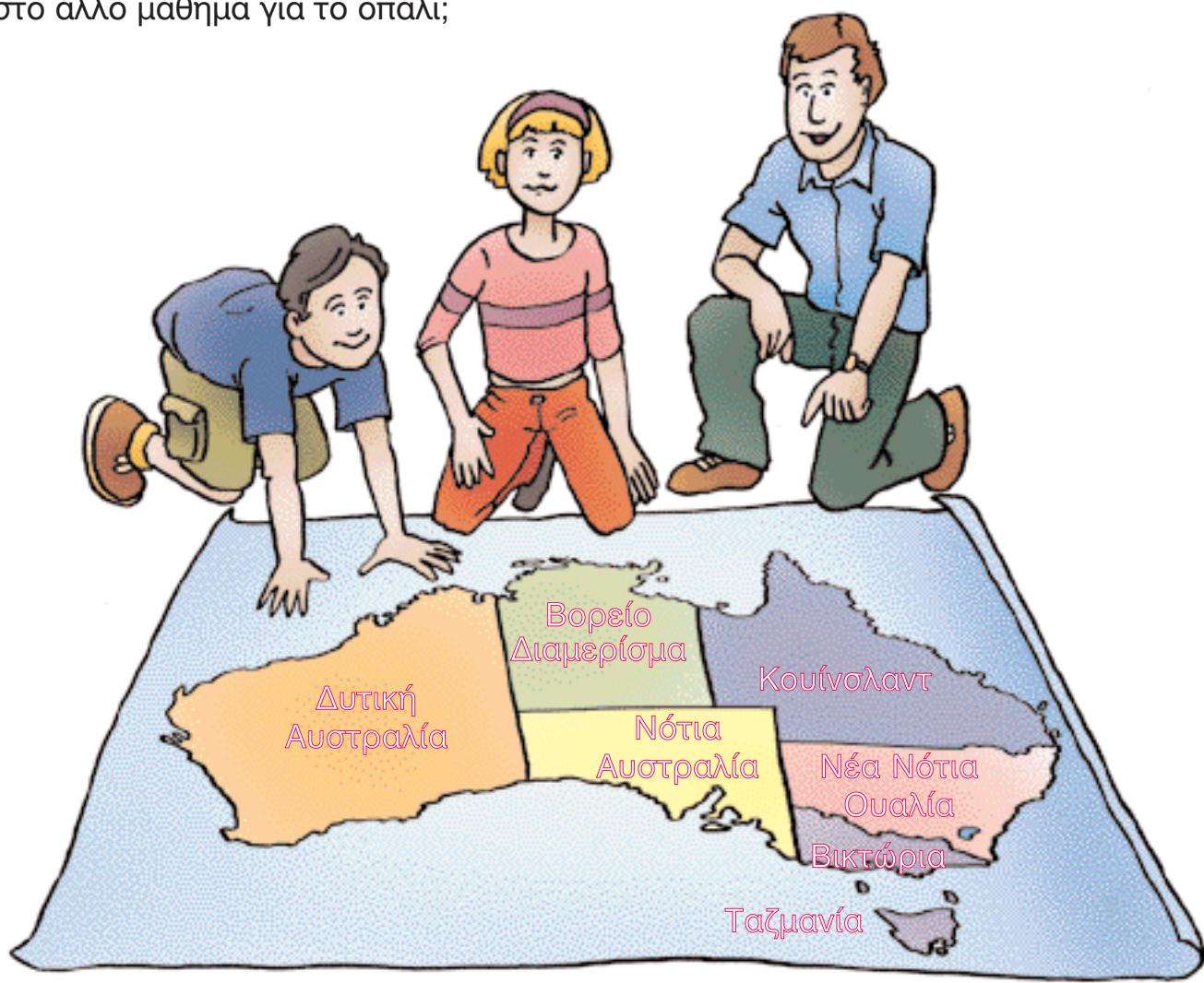
Σπίτια κάτω από τη γη... Θυμάμαι πως μικρός στην Αυστραλία μας μίλαγαν στο σχολείο γι' αυτά...

Μιλάμε κι εμείς για ένα σπίτι που μας φάνηκε παράξενο ή ασυνήθιστο.

- Δεν βλέπω τι διαφορετικό είχε από ένα μεγάλο σπίτι, φώναξε ο Μάικλ.
- Το σπίτι εκείνο, συνέχισε ο Κώστας, δεν είχε παράθυρα, ούτε μπαλκόνια και κήπο. Ήταν χτισμένο κάτω από τη γη, στην έρημο του Κούμπερ Πέντι.
- Κάτω από τη γη; Και σου άρεσε; Σου λείπει τώρα; ρώτησαν τα παιδιά.
- Ναι! Ήταν το σπίτι μου. Ζήσαμε εκεί πέντε ολόκληρα χρόνια. Δεν θα το ξεχάσω ποτέ!
- Και πού είναι το Κούμπερ Πέντι; ρώτησε η Ρεβέκα.
- Βρίσκεται σχεδόν στο κέντρο της Αυστραλίας, 850 χιλιόμετρα από την Αδελαΐδα, είπε ο δάσκαλος. Το μέρος εκεί είναι ξηρό και το καλοκαίρι κάνει πολλή ζέστη.
- Και γιατί να μένουν εκεί άνθρωποι, αφού το κλίμα είναι τόσο δύσκολο; είχε την απορία ο Ντέιβιντ.
- Γιατί εκεί βγάζουν μέσα από τη γη μια πολύτιμη πέτρα, το οπάλι. Εξάλλου η πόλη δεν είναι τόσο μεγάλη. Έχει περίπου 2.000 ανθρώπους, αρκετούς Έλληνες και άλλες εθνικότητες. Τι λες Κώστα, συνέχισε ο δάσκαλος, θα μας μιλήσεις στο άλλο μάθημα για το οπάλι;

1. Το σπίτι που μένω

1. Βάζω V στο σωστό:

Ο Κώστας τώρα μένει:

στη Μελβούρνη

στην Αδελαΐδα

στο Ντάργουιν

Το σπίτι του Κώστα παλιά ήταν:

στο Κούκταουν

στην έρημο του Κούμπερ Πέντι

στο Πορτ-Λίνκολν

Το σπίτι του Κώστα δεν είχε:

μπαλκόνι, κήπο και παράθυρα

παράθυρα και σαλόνι

σαλόνι και κήπο

Ξέρετε ότι...

...οι πρώτοι άνθρωποι ζούσαν σε σπηλιές; Εκεί έβρισκαν καταφύγιο από το κρύο και τη βροχή. Μέσα στις σπηλιές φύλαγαν και την τροφή τους.

...καθώς περνούσε ο καιρός, οι άνθρωποι χρησιμοποιούσαν διάφορα υλικά που έβρισκαν πιο εύκολα, όπως ξύλο, πέτρα ή χώμα.

...όχι μόνο τα υλικά, αλλά και πολλοί άλλοι λόγοι κάνουν ένα σπίτι να πάρει το τελικό του σχήμα. Όπως για παράδειγμα, αν οι άνθρωποι θα μείνουν σ' αυτό το μέρος για πολύ, αν εκεί έχει κρύο ή ζέστη. Έτσι οι Ινδιάνοι έμεναν σε σκηνές από δέρμα και οι Εσκιμώοι σε ιγκλού.

Ξέρετε ότι στην Ελλάδα...

...τα νησιώτικα σπίτια βάφονται άσπρα για να είναι δροσερά;

...σε κάποια μέρη, όπως στη Μάνη, τα σπίτια χτίζονται σε μορφή πύργου;

Έχετε ποτέ ακούσει γιατί;

2. Συνδυάζω σωστά τις δύο στήλες:

		Ιγκλού εσκιμώου
		σπηλιά πρωτόγονου
		περιστερώνας στην Τήνο
		σκηνή Ινδιάνου νησιώτικα σπίτια
		μανιάτικος πύργος
		καλύβα
		παραδοσιακό σπίτι στη Χίο
		ουρανοξύστης μονοκατοικία

1. Το σπίτι που μένω

Όλοι χρειάζονται ένα σπίτι...

3. Διαβάζουμε και παίζουμε τον παρακάτω διάλογο:

(Ο Πολύβιος Πολυζωίδης ψάχνει για σπίτι. Γι' αυτό θα συναντήσει τον κ. Παντόπουλο στο γραφείο του, στις οκτώ).

- Καλημέρα σας! Πολύβιος Πολυζωίδης.
  - Περάστε κ. Πολυζωίδη. Θα θέλατε να μου πείτε τι ακριβώς ψάχνετε;
  - Ξέρετε, εγώ δεν έχω οικογένεια. Ζω μόνος μου και ...
  - Α! Τότε είναι πολύ εύκολο. Θα θέλατε ένα διαμέρισμα σε πολυκατοικία;
  - Χμ! Πιστεύω ότι θα μου ταίριαζε καλύτερα κάτι σε μονοκατοικία.
  - Σπίτι με κήπο λοιπόν. Να δούμε αν νοικιάζεται κάποιο διαμέρισμα σε βίλα.
  - Ξέρετε, ο κήπος μου είναι απαραίτητος: Όχι σε μένα, αλλά στη Λίλη.
  - Λίλη; Μα δε μου είπατε ότι ζείτε μόνος;
  - Η Λίλη είναι η χελωνίτσα μου! Η εξοχή τής είναι απαραίτητη.
  - Χμ! Χμ! Χρειάζεστε δηλαδή ένα μικρό κήπο μόνο για σας...
  - Για μένα και τη Λίλη. Ναι! Άλλα ξέρετε όχι και τόσο μικρό...
  - Τι εννοείτε;
  - Έχω και τη Σύλβια...
  - Μια δεύτερη χελώνα;
  - Όχι, είναι η γατούλα μου. Από το προηγούμενό μας σπίτι παρατήρησα ότι της αρέσει πολύ ο κήπος, αλλά δεν τα πάει καλά με τη Λίλη. Πιστεύω ότι μάλλον τη ζηλεύει!!
  - Ένας κήπος τεσσάρων τετραγωνικών σάς είναι αρκετός;
  - Τέλεια! Άλλα θα πρέπει να έχει τουλάχιστον ένα δέντρο!
  - Δέντρο; Γιατί;
  - Για τον Θεόδωρο! Λατρεύει τα δέντρα!
  - Ο Θεόδωρος; Θα πρέπει να είναι ο σύζυγος της Σύλβιας;
  - Μα όχι! Τι φανταστήκατε; Ένα ένα μικρό μαϊμουδάκι είναι...
  - Ένα μικρό μαϊμουδάκι; Μάλιστα! Τίποτε άλλο;
  - Να σας πω! Όλα τα ζώα μου είναι πολύ κοινωνικά. Τους αρέσει πολύ να έχουν κόσμο γύρω τους!
  - Κύριε Πολυζωίδη...
- Θα μπορούσα να ρωτήσω πού μένατε πριν;

Μα εγώ το μόνο που ζητάω είναι ένα σπίτι όχι πολύ μικρό με κήπο τεσσάρων τετραγωνικών και τουλάχιστον ένα δέντρο!

4. Διαλέγουμε μία από τις παρακάτω φράσεις για να απαντήσουμε στον κ. Παντόπουλο:

- Στο σπίτι του φύλακα στον ζωολογικό κήπο.
- Στο σπιτάκι του επιστάτη στον κήπο ενός σχολείου.
- Σε αγρόκτημα που πουλήθηκε.

5. Τι νομίζετε ότι έκανε ύστερα απ' αυτό ο κ. Παντόπουλος;

Συζητάμε στην τάξη για το τέλος της ιστορίας διαλέγοντας μία από τις παρακάτω ιδέες και σχηματίζουμε τις φράσεις που χρειάζονται:

- Πήρε τηλέφωνο στον ζωολογικό κήπο και ρώτησε αν χρειάζονται φύλακα.
- Βρήκε στον κ. Πολυζωίδη δουλειά στον κήπο ενός σχολείου.
- Τον πήρε για φύλακα στο δικό του εξοχικό.
- κάτι αλλο.....

6. Αν...

...εσείς ήσασταν ο κ. Πολυζωίδης, πώς θα μιλούσατε στον κ. Παντόπουλο για να καταλάβει εύκολα και γρήγορα τι ακριβώς θέλετε;

...εσείς ήσασταν ο κ. Παντόπουλος, τι θα σκεφτόσασταν ύστερα από όλα αυτά για τον κ. Πολυζωίδη;

7. Υπογραμμίζω τα ρήματα του διαλόγου που βρίσκονται στον πληθυντικό και τα γράφω σε στήλες στο τετράδιό μου.

Στη συνέχεια προσπαθώ να χρησιμοποιήσω όσο το δυνατό περισσότερα από αυτά σε έναν από τους παρακάτω διαλόγους που κάνω με τον/τη διπλανό/ή μου.

8. Ο κ. Πολύβιος...

- ...πηγαίνει σε ένα κατάστημα επίπλων να αγοράσει έπιπλα για το καινούργιο του σπίτι.
- ...μιλάει στο τηλέφωνο με ένα γραφείο μεταφορών που θα του φέρει τα πράγματά του και τους δίνει την καινούργια του διεύθυνση.

9. Μιλάμε για το σπίτι, το σχολείο, τη γειτονιά μας.

10. Μαθαίνω και λέω γρήγορα την παρακάτω στροφή:

Σπίτι μου σπιτάκι μου
και σπιτοκαλυβάκι μου
κι αν τον κόσμο γύρισα
κοντά σου ξαναγύρισα.
(Από ένα τραγούδι της Ν. Μούσχουρη)

1. Το σπίτι που μένω

**11. Βρίσκω κι εγώ τρία ποιήματα,
τραγούδια ή παροιμίες για το σπίτι.**

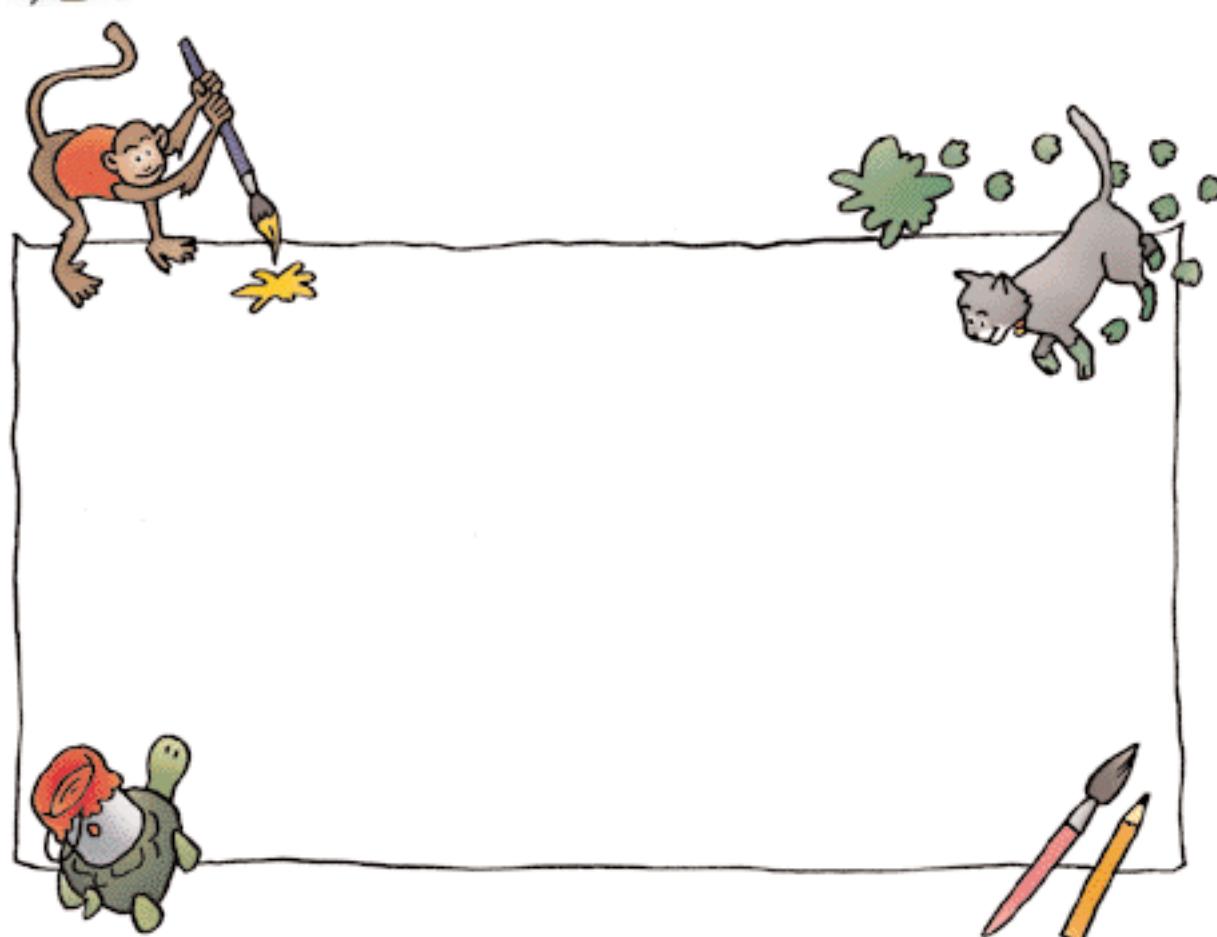
12. Το σπίτι των ονείρων μου:

Φαντάζομαι πώς θα ήταν το σπίτι που θα ήθελα να ζω. Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις και γράφω τις σκέψεις μου:

- Πού βρίσκεται το σπίτι αυτό;
- Πώς είναι; (μεγάλο, μικρό...)
- Πόσα δωμάτια έχει; (λίγα λόγια για το καθένα)
- Πώς φαίνεται απ' έξω;
- Είναι μονοκατοικία ή όχι;
- Έχει κήπο;

13. ...και τώρα, το ζωγραφίζω:

Τραγουδώντας μαζί...

Κάθε σπίτι έχει
μια φωλιά για τα πουλιά
κάθε δρόμος έχει
μια γωνιά για τα παιδιά.

Μα κυρά μου εσύ
σαν τι να λες μες στη σιωπή
και κοιτάς τ' αστέρια
π' όλο πέφτουν σαν βροχή.

Δώσ' μου τα μαλλιά σου
να τα κάνω προσευχή
για να ξαναρχίσω
το τραγούδι απ' την αρχή.

στίχοι: Ν. Γκάτσου / μουσική: Μ. Χατζιδάκη

16

Ενότητα 2η

Στο μνημόσυνο της γιαγιάς μου

από το ημερολόγιο της Ελένης

Ποτέ δεν θα ξεχάσω τη γιαγιά μου την Ελένη, τη μητέρα του πατέρα μου. Πέθανε πέρυσι και χτες, την Κυριακή, είχαμε το μνημόσυνό της.

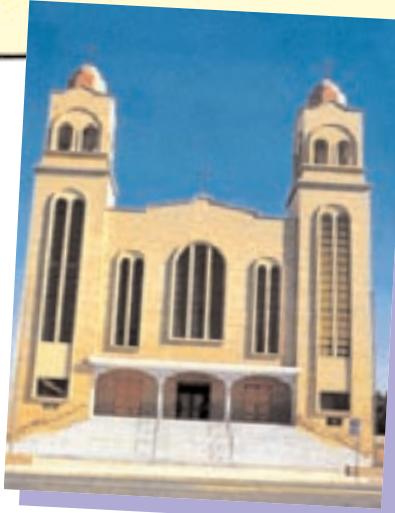
Η μητέρα έφτιαξε κόλλυβα σ' ένα δίσκο και τα πήγαμε από νωρίς στην εκκλησία. Όταν γινόταν το μνημόσυνο, όλοι κρατούσαν από ένα κερί αναμμένο. Εγώ κοιτούσα συνέχεια τον μπαμπά μου που τα μάτια του ήταν βουρκωμένα.

Στο τέλος βοήθησα τη μαμά να μοιράσουμε τα κόλλυβα.

- Να ζήσετε να τη υμούσσαστε, μας έλεγαν κι έπαιρναν όλοι τους από λίγα σε μια σακουλίτσα. Η μαμά είχε κρατήσει και για τον καθένα μας τα δικά του χωριστά.

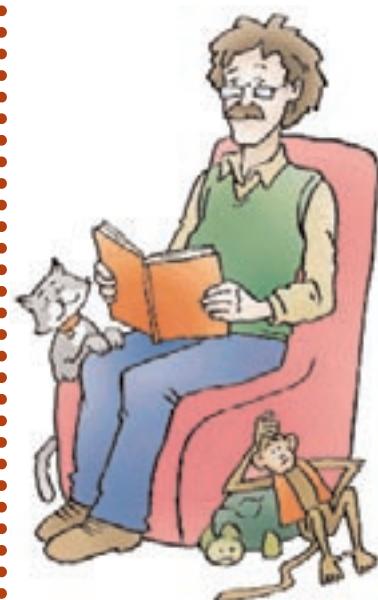
- Πρόσεχε τα, δεν πρέπει να σου πέσουν κάτω, μου είπε η άλλη μου γιαγιά.

Εμένα πάλι όλη αυτή την ώρα δεν μου έφευγε από το μυαλό η γιαγιά μου. Η μαμά μου λέει ότι η ψυχή της είναι τώρα στον ουρανό, κοντά στον Θεό. Ξέρω όμως πολύ καλά ότι κι εμείς εδώ στη γη δε θα πάψουμε ποτέ να τη σκεφτόμαστε. Ωίγουρα εγώ πρώτη απ' όλους κι όχι μόνο γιατί έχουμε το ίδιο όνομα ούτε και γιατί όλοι μου λένε ότι της μοιάζω...)

Ναός Αγ.Σπυρίδωνος,
Kingsford

...Βέβαια... υπάρχουν και ελληνικά κοιμητήρια στην Αυστραλία. Είμαστε τόσο μακριά από την Ελλάδα...

Ψάχνω και μαθαίνω: Πότε έγινε η πρώτη ελληνική εκκλησία στην Αυστραλία;
Σε ποιο μέρος;

2. Στο μνημόσυνο της γιαγιάς μου

Φεύγοντας από την εκκλησία, πήγαμε στο κοιμητήριο. Στον τάφο της γιαγιάς μου είχε ένα άσπρο, μαρμάρινο σταυρό που πάνω του έγραψε το όνομά της, την ηλικία της και το μέρος που γεννήθηκε. Ακούμπησα κι εγώ στον σταυρό ένα μπουκέτο λουλούδια και κοίταξα τους άλλους τριγύρω. Ο πατέρας μου έκλαιγε. Η μητέρα με πήρε από το χέρι και πήγαμε πίσω στο αυτοκίνητο. Μείναμε μέσα και περιμέναμε τον μπαμπά.

Όταν γυρίσαμε στο σπίτι, στρώσαμε το τραπέζι. Φίλοι και συγγενείς θα ερχόντουσαν σε λίγο να φάμε όλοι μαζί και να παρακαλέσουμε τον Θεό για την ψυχή της γιαγιάς μου.

- Πρόσεξε και δεν θέλω μουσικές και τηλεόραση σήμερα, μου είπε σοβαρή η μαμά.
- Το ξέρω πως δεν κάνει, της απαντώ. Άλλωστε σήμερα δεν έχει και τίποτα άλλο, μόνο τένις, λέω ξανά.
- Δηλαδή, αν είχε κάτι άλλο θα την άνοιγες; με ρωτάει σοβαρή.
- Έλα, πάμε μια βόλτα στο πάρκο, μου λέει η άλλη μου η γιαγιά, η Φρόσω. Θα αγοράσουμε και μια ελληνική εφημερίδα να δούμε τι γίνεται στην Ελλάδα.
- Πάμε γιαγιάκα μου, της λέω και της δίνω ένα σκαστό φιλί στο μάγουλο.

1. Συζητάμε στην τάξη:

1. Γιατί η Ελένη δεν θα ξεχάσει ποτέ τη γιαγιά της;
2. Γιατί νομίζετε ότι η Ελένη με τη μαμά της προχώρησαν μόνες τους στο αυτοκίνητο;

2. Χωριζόμαστε σε ζευγάρια και παίζουμε ότι...

...η Κέιτ, μια συμμαθήτρια της Ελένης την παίρνει τηλέφωνο το βράδυ της Κυριακής και τη ρωτάει πού ήταν όλο το πρώι. Η Ελένη της εξηγεί πού ήταν και τι έκανε.

2. Στο μνημόσιυνο της γιαγιάς μου

Το λέμε κι έτσι

3. Συνδυάζω μαθαίνοντας:

1 μάτια βουρκωμένα

δεν μπορώ να το ξεχάσω

2 δε μου φεύγει απ' το μυαλό

να μάθουμε τι συμβαίνει

3 να δούμε τι γίνεται

μάτια δακρυσμένα

4 ποτέ δεν θα ξεχάσω

δεν πρέπει δεν είναι σωστό

5 δεν κάνει

θα θυμάμαι πάντα

2. Στο μνημόσυνο της γιαγιάς μου

από το ημερολόγιο της Ελένης

«Το βράδυ ο μπαμπάς μου μάζεψε σ' έναν φάκελο όλες τις φωτογραφίες που είχε από τη μητέρα του. Του έδωσα κι εγώ μια σελίδα από το λεύκωμά μου με τη φωτογραφία της πάνω».

4. Γράφουμε στο τετράδιό μας λίγα λόγια για τον παππού ή τη γιαγιά ή για κάποιον ηλικιωμένο συγγενή μας, όπως στο παράδειγμα:

Η ΓΙΑΓΙΑ ΜΟΥ

Τη γιαγιά μου τη λένε Ιωάννα. Είναι η καλύτερη γιαγιά του κόσμου. Μας αγαπάει όλους και μας φτιάχνει νόστιμα φαγητά, κουλουράκια και πίτες. Και μας λέει τα πιο όμορφα παραμύθια και ιστοριούλες όταν μένει μαζί μας τα βράδια. Εγώ αγαπώ πολύ τη γιαγιά μου και θέλω να είναι πάντα καλά.

Χρίστος Τσιώνης
Ελληνικό Απογευματινό Σχολείο Beverly Hills North

5. Ψάχνω και μαθαίνω:

- Σε όλες τις χώρες, σε όλες τις εποχές οι άνθρωποι, όταν έχαναν κάποιον δικό τους, συνήθιζαν να κάνουν κάτι για να τον θυμούνται. Βρίσκω τέτοιες συνήθειες σε άλλους λαούς και τις συγκρίνω με τις ελληνικές: σε τι μοιάζουν και σε τι διαφέρουν.
- Τι πίστευαν οι αρχαίοι Έλληνες για τους νεκρούς τους; Ποιοι ήταν οι θεοί του Κάτω Κόσμου;

(Διαβάζω τα παρακάτω)

Όταν οι τρεις θεοί, ο Δίας, ο Ποσειδώνας και ο Άδης, μοίρασαν τον κόσμο, στον τελευταίο έτυχε το βασίλειο του Κάτω Κόσμου. Τις ψυχές των νεκρών στον Κάτω Κόσμο τις οδηγούσε ο Ερμής και ο Χάρων. Εκεί τις περνούσαν από δίκη, και ανάλογα πήγαιναν: είτε στα Ηλύσια Πεδία με τους δίκαιους είτε στα Τάρταρα με τους άδικους. Δικαστές ήταν τρεις βασιλιάδες που στη ζωή τους πάνω στη γη έμειναν ξακουστοί για τη δικαιοσύνη τους: ο Μίνως, ο Ραδάμανθυς και ο Αιακός.

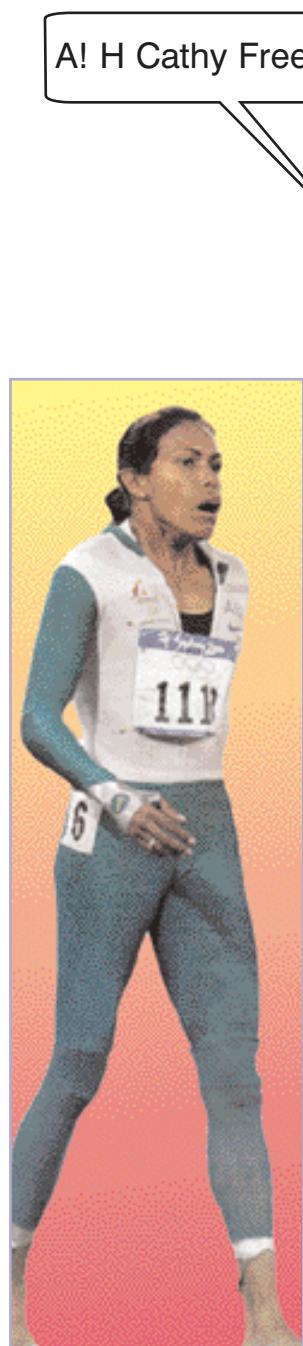

Ενότητα 3η

Η Cathy Freeman στο σχολείο μας

Σήμερα στο σχολείο μάς περίμενε μια έκπληξη. Ήταν εκεί η *Cathy Freeman*, μία από τις πιο γνωστές αθλήτριες της Αυστραλίας. Ο διευθυντής την καλωσόρισε και της ζήτησε να μιλήσει για λίγο σε όλα τα παιδιά. Μετά μάθαμε ότι θα έμπαινε σε κάποια τάξη.

Έτσι, τη δεύτερη ώρα, μπαίνοντας στην τάξη μας...

A! Η Cathy Freeman

Ήρθε σε μας...

Cathy Freeman!
Ζήτω!

Οι ερωτήσεις άρχισαν αμέσως:

Νίκος: Πες μας, Cathy, πού γεννήθηκες;

Cathy: Γεννήθηκα στο Mackay του Queensland.

Μαρία: Έχεις αδέρφια;

Cathy: Έχω πέντε αδέρφια: δύο αγόρια μικρότερα από μένα, ένα που με περνάει στην ηλικία και μια μεγάλη αδερφή.

Έλεν: Πότε άρχισες να ασχολείσαι με τον αθλητισμό;

Cathy: Ήμουνα στην πρώτη δημοτικού, όταν οι γονείς μου με πήγαν για πρώτη φορά σ' ένα γνωστό τους προπονητή.

Ροζίτα: Ποια άλλα σπορ σου άρεσαν όταν πήγαινες στο σχολείο;

Cathy: Μου άρεσε να παίζω μπάσκετ.

Έλεν: Έχεις πάρει μέρος σε πολλούς αγώνες;

Αύριο θα πάρω συνέντευξη από τον Γιάννη Κούρο.

Πρέπει να σκεφτώ τι ερωτήσεις θα του κάνω...

Βοηθάω τον Πολύβιο να γράψει τις ερωτήσεις του.

3. Η Cathy Freeman στο σχολείο μας

Νίκος: Ξεχωρίζεις κάποιους;

Cathy: Ναι! Δεν θα ξεχάσω ποτέ τους Ολυμπιακούς της Ατλάντα. Είχα δουλέψει σκληρά και τα μετάλλια που πήρα ήταν η αμοιβή που ονειρευόμουνα. Ελπίζω να έχω μια καλή συμμετοχή και στους Ολυμπιακούς της Αθήνας το 2004.

Ροζίτα: Και πώς προετοιμάζεσαι για τους αθλητικούς αγώνες;

Cathy: Κάνω προπόνηση δύο φορές την ημέρα και τα Σαββατοκύριακα μία. Ακόμα τρέχω στον στίβο, σε ανηφόρες και κάνω ειδικές ασκήσεις με βάρη στο γυμναστήριο.

Μαρία: Ασχολείσαι με κάτι άλλο εκτός από τον αθλητισμό;

Cathy: Συνήθως δεν έχω πολύ χρόνο. Μ' αρέσουν όμως πολλά πράγματα. Όταν μπορώ βλέπω έργα στο σινεμά, ψαρεύω, κάνω ιππασία ή τα Σάββατα πηγαίνω με φίλους για φαγητό. Θα ήθελα να σας πω ακόμα ότι είναι καλό από το σχολείο να παίρνετε γνώσεις, αλλά πρέπει να μην ξεχνάτε και τον αθλητισμό.

Το γυμνασμένο σώμα δίνει υγεία και ζωή.

Πριν φύγει η Cathy έδωσε αρκετά αυτόγραφα σε πολλά παιδιά. Χάρηκα πολύ που τη γνώρισα. Μεγαλώνοντας θα ήθελα να της μοιάσω.

Μαρία Χαρίτου, από τη σχολική εφημερίδα της Δες τάξης

1. Συζητάμε στην τάξη:

1. Ποια ήταν η έκπληξη που περίμενε τα παιδιά στο σχολείο;
2. Πού γεννήθηκε η Cathy Freeman;
3. Πότε άρχισε να ασχολείται με τον αθλητισμό;
4. Διάσημοι αθλητές της Αυστραλίας:

Ποιους γνωρίζετε; Γιατί είναι γνωστοί; π.χ. Γιάννης Κούρος, Γιάννης Αναστασιάδης, Dawn Frazer, Kieran Perkins, Mark Filippoussis, Suzie O' Neil, Steve Monaghetti.

5. Πόσα αθλήματα μπορεί κανείς να πει μέσα σε δύο λεπτά;
Προσπαθήστε να θυμηθείτε όσο περισσότερα μπορείτε και γράψτε τα μετά στον πίνακα με τα άρθρα τους.

2. Πώς θα ήταν αν...βγάλουμε τις ερωτήσεις των παιδιών και ενώσουμε τις απαντήσεις της Cathy σε ένα άρθρο, με τίτλο:

H Cathy Freeman, óπως τη γνωρίσαμε

Γράφουμε το κείμενο στο τετράδιό μας, κάνοντας τις αλλαγές που χρειάζονται και αρχίζοντας όπως:
H Cathy Freeman γεννήθηκε στο...

3. Η Cathy Freeman στο σχολείο μας

Ένα ανέκδοτο από την αρχαία Ελλάδα!

- Ο Χάρμος στην Αρκαδία αγωνιζόταν μ' άλλους πέντε σε αγώνα δρόμου, αλλά ήρθε, όσο κι αν φαίνεται απίστευτο, έβδομος.
- Μα αφού ήταν έξι, πώς ήρθε έβδομος;
- Ένας φίλος του, φωνάζοντας «απάνω τους Χάρμε», μπήκε στον στίβο! Ήτσι ο Χάρμος βγήκε έβδομος.
- Δηλαδή, αν είχε πέντε φίλους ακόμη, θα τερμάτιζε δωδέκατος!

3. Συμπληρώνω τα κενά με τις παρακάτω λέξεις: Ολυμπιονίκης, Ολυμπία, Ολυμπιακό, Ολυμπιονίκες, Ολυμπιά-

1. Η _____ βρίσκεται στην Πελοπόννησο.
2. Η πρώτη _____ έγινε στην αρχαία Ολυμπία, το 776 π.Χ.
3. Οι _____ του 2004 θα γίνουν στην Αθήνα.
4. Το _____ χωριό για τους αγώνες του 2004 είναι λίγο πιο έξω από την Αθήνα.
5. Οι _____ κάνουν συχνά επισκέψεις στα σχολεία.
6. Η _____ του Σύδνεϋ, η Νίκη Ξάνθου, ήρθε χτες στην πόλη μας.

4. Προσπαθούμε να μιμηθούμε ένα άθλημα μόνοι μας ή σε συνεργασία με ένα συμμαθητή μας με κάποιες κινήσεις. Όποιος το βρει πρώτος, μιμείται ένα άλλο κι έτσι το παιχνίδι συνεχίζεται.

Ξέρετε ότι
χορηγός είναι
η ελληνική
λέξη για τον
σπόνσορα;

3. Η Cathy Freeman στο σχολείο μας

Ξέρετε ότι...

...στην αρχαία Ελλάδα,

1. τη χρονιά των Ολυμπιακών Αγώνων σταματούσαν οι πόλεμοι, υπήρχε ειρήνη παντού, σ' όλη την Ελλάδα; Κάθε πόλη έστελνε τους αθλητές της στους αγώνες.
2. στα χρόνια εκείνα, όταν ένας αθλητής νικούσε σε κάποιο άθλημα, η πόλη του για να τον τιμήσει γκρέμιζε ένα μέρος του τείχους. Ήθελαν να δείξουν μ' αυτόν τον τρόπο ότι τα τείχη δεν χρειάζονται όταν η πόλη έχει τέτοια παλικάρια.
3. συχνά, στους Ολυμπιακούς αγώνες, σπουδαίοι ποιητές, σοφοί ή καλλιτέχνες παρουσίαζαν για πρώτη φορά τα έργα τους; Για παράδειγμα ένας πολύ σημαντικός ιστορικός, ο Ηρόδοτος, διάβασε για πρώτη φορά το έργο του στους θεατές των Ολυμπιακών Αγώνων.
4. εκτός από τους πανελλήνιους αγώνες κάθε πόλη είχε τους δικούς της αγώνες που ήταν ταυτόχρονα θρησκευτικοί, αθλητικοί και καλλιτεχνικοί.

Για παράδειγμα στην Αθήνα σημαντικοί αγώνες ήταν τα Παναθηναϊα. Επειδή οι αγώνες αυτοί χρειαζόντουσαν πολλά χρήματα για να γίνουν, το κράτος ζητούσε από κάθε πλούσιο Αθηναίο να βοηθήσει κι αυτός πληρώνοντας ένα μέρος.

Οι άνθρωποι αυτοί θεωρούσαν μεγάλη τιμή να βοηθήσουν την πόλη τους και

5. Συνδυάζω με τα παραπάνω τις εικόνες που ακολουθούν και γράφω στους κύκλους τον σωστό αριθμό

<p>Δες εδώ: το όνομα ενός Ολυμπιονίκη. Είναι ο Διαγόρας από τη Ρόδο. Νίκησε στην πάλη το 428 π.Χ.</p>	<p>Θα πας στους αγώνες δρόμου σήμερα;</p>	<p>Όχι, θα πάω ν' ακούσω τον Ηρόδοτο. Έμαθα ότι διαβάζει κομμάτια από ένα βιβλίο Ιστορίας που μόλις τέλειω-</p>
<p>Είναι ο Διαγόρας από τη Ρόδο. Νίκησε στην πάλη το 428 π.Χ.</p>	<p>Φέτος δεν έχει Ολυμπιακούς.</p>	<p>Έχουμε όμως τα Παναθηναϊα! Έμαθα ότι ο πέπλος της Αθηνάς τελείωσε.</p>

3. Η Cathy Freeman στο σχολείο μας

Ξέρετε ότι...

Λητώ: Πέτρο, δεν έχεις ακούσει για τους Παραολυμπιακούς αγώνες; Είναι αγώνες που οργανώνονται κάθε τέσσερα χρόνια στη χώρα που φιλοξενεί και τους Ολυμπιακούς Αγώνες.

Έλεν: Εγώ ξέρω πως γίνονται για να μπορούν άνθρωποι με ειδικές ανάγκες να παίρνουν κι αυτοί μέρος σε αγωνίσματα, όπως οι άλλοι.

Ρόζυ: Είδατε τι γράφει εδώ; Έγιναν για πρώτη φορά το 1960 στη Ρώμη. Τότε στις κερκίδες ήταν μόνο λίγοι φίλοι των αθλητών.

Λητώ: Κοιτάξτε τι γράφει στην εφημερίδα:

Το 1996 στην Ατλάντα των Η.Π.Α. οι αθλητές που πήραν μέρος στην Παραολυμπιάδα χειροκροτήθηκαν από πολλούς θεατές που πλήρωσαν εισιτήριο για να τους δουν.

Δάσκαλος: Σήμερα πολλοί είναι εκείνοι που πιστεύουν ότι αφού οι άνθρωποι αυτοί έχουν τα ίδια δικαιώματα με μας στη ζωή, τότε οι αγώνες τους θα έπρεπε να μπουν στο κανονικό πρόγραμμα των Ολυμπιακών αγώνων.

Εσείς τι λέτε;

6. Συζητάμε στην τάξη:

1. Πού γίνονται οι Παραολυμπιακοί Αγώνες;
2. Πού θα γίνουν το 2004;
3. Λέμε κι εμείς τη γνώμη μας γι' αυτούς τους αγώνες.

3. Η Cathy Freeman στο σχολείο μας

7. Ψάχνω και μαθαίνω:

Διαλέγουμε έναν διάσημο αθλητή ή μια αθλήτρια που θαυμάζουμε πολύ. Κάνουμε μια μικρή έρευνα, και συμπληρώνουμε τις παρακάτω προτάσεις:

- Τον / Τη λένε .....
- Γεννήθηκε στο .....
- Ασχολείται με (άθλημα) .....
- Έχει πάρει μέρος στους Ολυμπιακούς Αγώνες .....

.....- Όταν έχει ελεύθερο χρόνο του / της αρέσει να .....

.....- Τον / Τη θαυμάζω γιατί .....

.....

Ενότητα 4η

Η 25η Μαρτίου στη Μελβούρνη

25η Μαρτίου στην Αυστραλία! Οι Έλληνες, όπου κι αν βρίσκονται, γιορτάζουν!

Σε ποιες πόλεις της Αυστραλίας γίνονται γιορτές και παρελάσεις την 25η Μαρτίου;

1. Συζητάμε στην τάξη:

1. Τι γιορτάζουμε την 25η Μαρτίου;
2. Τι κάνουν εκείνη την ημέρα οι μαθητές των Ελληνικών Σχολείων της Μελβούρνης;

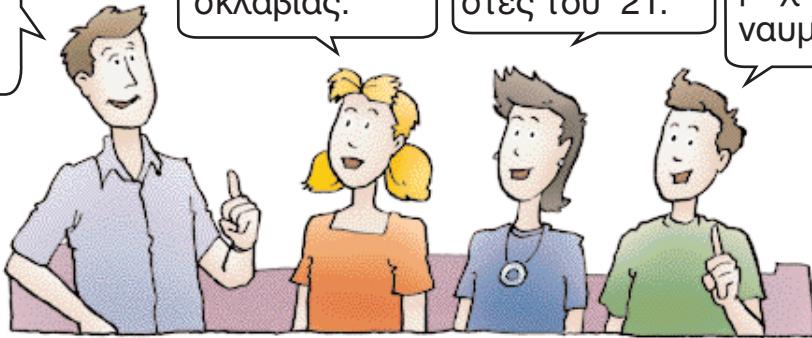
4. Η 25η Μαρτίου στη Μελβούρνη

Και φέτος, ποιος θυμάται να μας πει τι κάναμε στην τάξη μας;

Μιλήσαμε για τα 400 χρόνια σκλαβιάς.

Είδαμε εικόνες με τους αγωνιστές του '21.

Είπαμε για τις μάχες και τις ναυμαχίες!

2. Συζητάμε στην τάξη:

1. Τι είπαμε εμείς για το '21;
2. Ποιους ήρωες και ηρωίδες ξέρουμε; Λέμε τα ονόματά τους.

Τα Ελληνάκια

Πέρυσι στη γιορτή του σχολείου είχαμε πει τα Ελληνάκια.

Τον Μάρτη περικάλεσα¹
και τον μικρό Νοέμβρη
Τον Αύγουστο τον φεγγερό²
κακό να μη μας έβρει.

Και τα τραγουδήσαμε!

Γιατ' είμαστε μικρά παιδιά
είμαστε δυο Ελληνάκια
μες στα γαλάζια πέλαγα
και στ' άσπρα συννεφάκια.

Γιατ' είμαστε μικρά παιδιά
κι η αγάπη μας μεγάλη
Που αν τη χωρέσουμε απ' τη μια
περσεύει από την άλλη.

Κύματα σύρετε ζερβά²
και σεις τα σύννεφα δεξιά
Φάληρο με Περαία³
μια γαλανή σημαία.

Οδυσσέας Ελύτης

1 παρακάλεσα

2 αριστερά

3 το Φάληρο είναι παραλιακή περιοχή, έξω από την Αθήνα, κοντά στον Πειραιά

4. Η 25η Μαρτίου στη Μελβούρνη

Φέτος μιλήσαμε και για τον Κανάρη!

Δεν είπαμε και λίγα!

Κωνσταντίνος Κανάρης (1795-1877)

Γεννήθηκε στην Ήπειρο και έζησε στα Ψαρά, ένα νησάκι κοντά στη Χίο. Μεγάλωσε ορφανός κι έμαθε από μικρός να είναι τολμηρός, γενναίος και καλός ναυτικός.

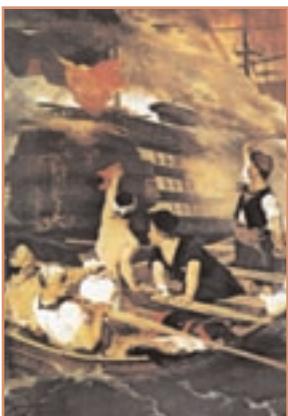
Στην αρχή της επανάστασης ήταν απλός ναύτης στον στόλο του Μιαούλη. Το πρώτο και μεγαλύτερο κατόρθωμά του ήταν η καταστροφή ενός μεγάλου τουρκικού πλοίου στο λιμάνι της Χίου, λίγο μετά την καταστροφή των Ψαρών.

Ήταν μια νύχτα χωρίς φεγγάρι: Ο Κανάρης με τους άντρες του πλησίασαν με μια μικρή βάρκα. Δεν τους κατάλαβε κανείς. Οι Τούρκοι είχαν μια μεγάλη γιορτή και όλα ήταν φωτισμένα. Έβαλαν φωτιά στην αποθήκη που είχε τα όπλα και το μπαρούτι κι έφυγαν γρήγορα. Το πλοίο τινάχτηκε στον αέρα.

Από τότε ο Κανάρης συνέχισε να αγωνίζεται και χάρισε πολλές νίκες στους Έλληνες.

Την εικόνα του Κανάρη που με το καράβι του ξεκινά για τη Χίο μας δίνει το παρακάτω ποίημα:

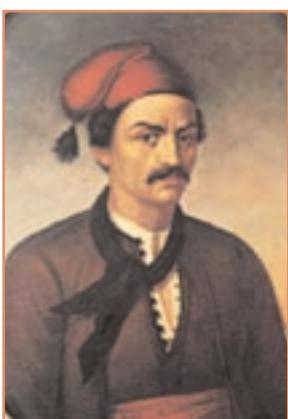
Το θυμωμένο καράβι

Σαν το σύννεφο τρέχει, σαν ίσκιος διαβαίνει.
Τα πανιά του φουσκώνουν στο πρίμο αγεράκι.
Κάπου πάει να χιμήξει καθώς το γεράκι.
Τι 'ναι εκείνο στην θάλασσα την αφρισμένη;

Να 'ναι τάχα πλεούμενο; Να 'ναι καράβι;
Τρομαγμένα τα κύματα φεύγουν μπροστά του.
Μια σηκώνεται ορθό, μια βυθίζεται κάτου,
μια πηδάει στον αφρό κι απ' τον ήλιον ανάβει.

-Πες μου αλήθεια, της θάλασσας είσαι στοιχειό;
Ποιαν εκδίκηση τρέχεις απόψε να πάρεις;
Στο τιμόνι ποιον έχεις; Και μου 'πε:
- Ο Κανάρης με πηγαίνει στη Χίο!

Ζαχ. Παπαντωνίου

διαβαίνει: περνά

πρίμο αεράκι: αέρας καλός για το ταξίδι

να χιμήξει: να κυνηγήσει

πλεούμενο: πλοίο

στοιχειό: φάντασμα

παίρνω εκδίκηση: κάνω κακό σε κάποιον που μου έκανε κι εκείνος

3. Συζητάμε στην τάξη:

1. Ξαναδιαβάζουμε την ιστορία του Κανάρη και βρίσκουμε γιατί το καράβι είναι θυμωμένο.
2. Βρίσκουμε από το ποίημα τις εικόνες που δείχνουν ότι το καράβι είναι θυμωμένο κι εκείνες που μας λένε ότι πηγαίνει γρήγορα.

4. Διαλέγω μια από τις παραπάνω εικόνες και τις ζωγραφίζω ή κάνω κολάζ.

5. Συνδυάζω σωστά βάζοντας αριθμούς στα κουτάκια:

6. Ψάχνω και μαθαίνω:

1. Μια ομάδα παιδιών μαζεύει πληροφορίες για την καταστροφή των Ψαρών και τις παρουσιάζει στην τάξη (εικόνες, πληροφορίες, ποιήματα).
2. Διαλέγουμε ένα ήρωα του '21 και προσπαθούμε να μάθουμε περισσότερα γι' αυτόν.

Ενότητα 5η

Οι πρώτοι Αυστραλοί

Πολλοί είναι εκείνοι που λένε ότι η Αυστραλία είναι η πιο νέα ήπειρος. Στην πραγματικότητα όμως, πολύ πριν τους πρώτους Ευρωπαίους, ναυτικοί από νησιά της Μαλαισίας ήρθαν με τα πλοία τους στην Αυστραλία.

Αυτοί ήταν και οι πρώτοι Αυστραλοί, που ζουν στην Αυστραλία πάνω από 30.000 χρόνια.

Οι Ιθαγενείς, οι πρώτοι Αυστραλοί, ήταν πολύ καλοί κυνηγοί και ψαράδες. Τα σπίτια, τις βάρκες, ακόμη και τα όπλα τους, όπως το ακόντιο, το ρόπαλο ή το μπούμερανγκ, τα έφτιαχναν από κορμούς και κλαδιά δέντρων.

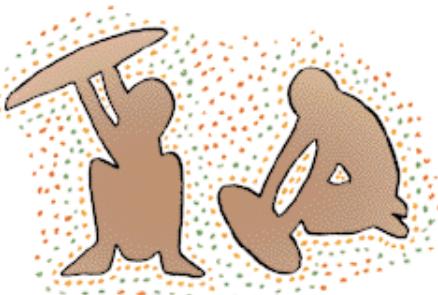
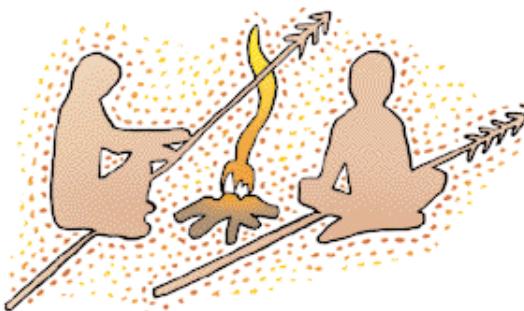
Για όσους ζούσαν δίπλα στη θάλασσα η ζωή ήταν πάντα πιο εύκολη. Στην έρημο, αντίθετα, έτρωγαν ακόμη και έντομα. Όταν το φαγητό ή το νερό σ' ένα μέρος δεν έφτανε για όλους, έφευγαν γι' αλλού. Ταξίδευαν τότε όλοι μαζί.

Στο κυνήγι πήγαιναν μονάχα οι άντρες, που, όταν σκότωναν κάποιο μεγάλο ζώο, το μοίραζαν σε πολλές οικογένειες.

Οι γυναίκες μάζευαν φρούτα, λαχανικά, αβγά. Μάζευαν και σπόρους που τους έβγαζαν το φλούδι, τους άλεθαν και έκαναν ψωμί.

Τα κορίτσια πρόσεχαν τα μωρά, μάθαιναν να φτιάχνουν καλάθια, και ό,τι άλλο έκαναν οι μητέρες τους.

Τα αγόρια πάλι μάθαιναν να ακολουθούν τα ίχνη των ζώων, να βρίσκουν έντομα ή μικρά ζώα.

Χμ! Ήτσι λοιπόν ζούσαν οι πρώτοι Αυστραλοί.
Σκέφτομαι να μαζέψω μερικά από τα παραδοσιακά τους σχέδια για τη συλλογή μου...

Φτιάχνω μαζί με τους συμμαθητές μου μια αφίσα για τη ζωή και τις συνήθειες των πρώτων Αυστραλών.

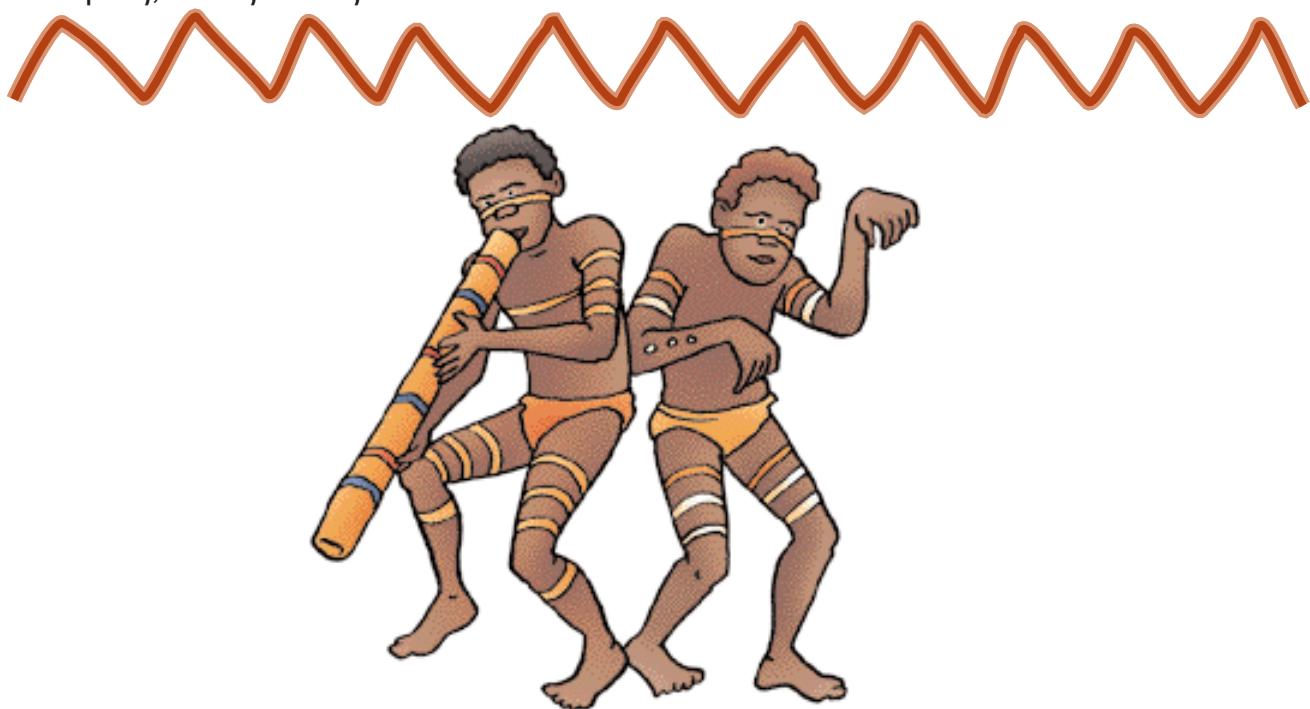

Οι πρώτοι Αυστραλοί ζωγράφιζαν συχνά στις πέτρες ή στους τοίχους μιας σπηλιάς. Σήμερα μπορούμε να δούμε τις ζωγραφιές αυτές που έχουν φυτά, ζώα ή λένε μια ιστορία. Χρησιμοποιούσαν το κόκκινο, το κίτρινο, το μαύρο και το άσπρο. Φυσούσαν με το στόμα τους τη μπογιά πάνω στις πέτρες. Άλλοτε έβαζαν χρώμα στις ζωγραφιές με τα δάχτυλά τους ή με φτερά πουλιών.

Εκτός από τη ζωγραφική, αγαπούσαν πολύ το τραγούδι και τον χορό. Όταν χόρευαν, προσπαθούσαν να μιμηθούν τα διάφορα ζώα που ήξεραν: βατράχια, ίμιου, κροκόδειλους ή ακόμη και τους καρχαρίες.

Κάποτε έκαναν Κορόμπορι. Τότε έβαφαν τα σώματά τους με διάφορα χρώματα, έπαιζαν ένα όργανο που το έλεγαν Ντιτζέριντου, χόρευαν και τραγουδούσαν.

Το βράδυ κάθονταν όλοι γύρω από τη φωτιά, χτυπούσαν ρυθμικά τα ξύλα τους και τραγουδούσαν. Συχνά οι γυναίκες στα τραγούδια τους ευχόντουσαν να βρουν περισσότερο νερό και φαγητό. Άλλοτε πάλι έλεγαν ιστορίες. Ιστορίες, όπως αυτές που ακολουθούν.....

1. Συζητάμε στην τάξη:

1. Πού ζούσαν οι πρώτοι Αυστραλοί;
2. Πώς έβρισκαν τα φαγητό τους;
3. Τι ήξεραν να κάνουν οι άντρες, τι οι γυναίκες και τι μάθαιναν τα παιδιά;
4. Πώς διασκέδαζαν;
5. Πώς ζωγράφιζαν; Ποια χρώματα χρησιμοποιούσαν;

5. Οι πρώτοι Αυστραλοί

2. Κάνω μια ζωγραφιά χρησιμοποιώντας μονάχα τα χρώματα που χρησιμοποιούσαν οι ιθαγενείς.

Παραδοσιακά σχέδια και χρώματα της Αυστραλίας

ΣΧΕΔΙΑ

ζιγκ – ζαγκ

κύκλοι

γραμμές

έλικες

κουκίδες

ακτίνες

ΧΡΩΜΑΤΑ

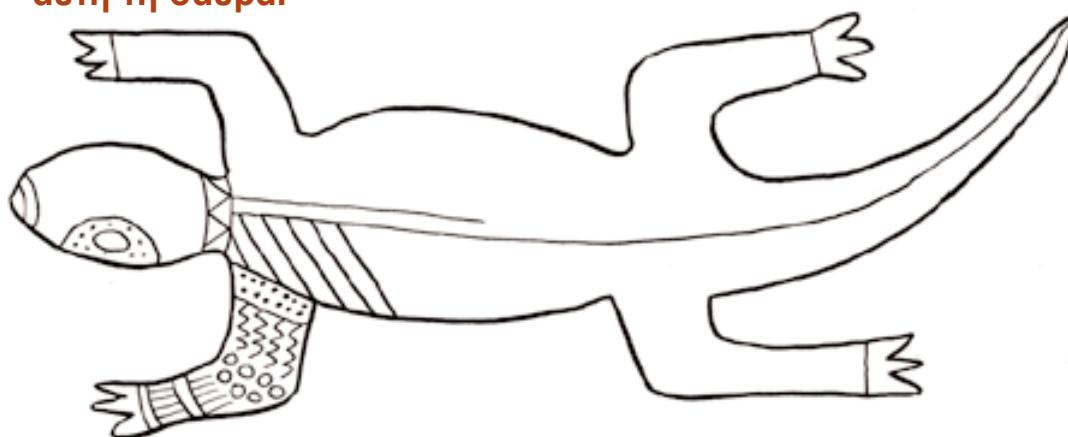
κίτρινο
κόκκινο

μαύρο
άσπρο

πορτοκαλί
ώχρα

καφέ

3. Χρησιμοποιώ τα παραπάνω σχέδια και χρώματα για να ζωγραφίσω αυτή τη σαύρα.

**4. Τι μάθαιναν και από ποιους τα παιδιά των ιθαγενών;
Διαβάζω ξανά και συμπληρώνω:**

τα κορίτσια
μάθαιναν να

τα αγόρια
μάθαιναν να

---

5. Τι μαθαίνουν κι από ποιους τα παιδιά σήμερα;

Σήμερα, αγόρια και κορίτσια, έχουν να μάθουν διάφορα πράγματα.

Όπως να γράφουν, να _____

Σε όλα αυτά τα βοηθούν από πολύ νωρίς οι γονείς και οι δάσκαλοί τους.

«Η συμπεριφορά των φιλάθλων του Ολύμπικ έγινε μπούμεραγκ για την ομάδα τους: ο διαιτητής τούς τιμώρησε να μην παίξουν στο γήπεδό τους την άλλη Κυριακή».

Πώς αλλιώς να πούμε την υπογραμμισμένη φράση;

6. Υπογραμμίζω τα ρήματα που λένε τι έκαναν οι πρώτοι Αυστραλοί ή οι Μαορί με τα αντικείμενα ή τα συμπληρώματά τους και...

1. ...τα γράφω στον Ενεστώτα και τα χρησιμοποιώ για να μιλήσω στους συμμαθητές μου για ένα από τα παρακάτω θέματα: α. η ζωή των πρώτων Αυστραλών. β. Η ζωή των Μαορί.

2. Βρίσκω μαζί με τα παιδιά της τάξης μου φωτογραφίες ή σκίτσα για κάθε φράση και κάνουμε μια αφίσα για το θέμα.

5. Οι πρώτοι Αυστραλοί

Στη Νέα Ζηλανδία

Λίγο πιο πέρα από την Αυστραλία

Οι πρώτοι κάτοικοι της Νέας Ζηλανδίας λέγονται Μαορί. Μαορί σημαίνει στη γλώσσα τους φυσιολογικός, κανονικός και οι ίδιοι ονόμασαν έτσι τους εαυτούς τους, για να ξεχωρίζουν από τους πρώτους Ευρωπαίους. Ο πολιτισμός τους έχει μια βαθιά αγάπη για τη φύση και τους προγόνους.

Οι παραδόσεις τους για τους προγόνους και για τα πνεύματα που κυβερνούσαν τη ζωή τους πήγαιναν από γενιά σε γενιά μέσα από ιστορίες ή τραγούδια.

Δεν ήταν Μαορί, δεν έμοιαζαν σε κανένα που ξέραμε ως τώρα. Έφεραν μαζί τους πολλά καινούργια πράγματα. Τα όπλα τους γυάλιζαν, είχαν ένα σκούρο χρώμα κι έβγαζαν φωτιά, όταν αυτοί ήθελαν. Στην αρχή μας έδωσαν μερικά και απορούσαν που δεν είχαμε ξαναδεί.

Όλα τού φαίνονταν παράξενα: τα δέντρα, τα πουλιά, τα ψάρια. Μερικοί τα ζωγράφιζαν σε κάτι μεγάλα άστρα φύλλα.

Το βράδυ δεν κάθονταν πολλή ώρα γύρω από τη φωτιά. Οι αρχηγοί τους κρατούσαν συχνά κάτι μεγάλα φύλλα, με μικρά μαύρα σημαδάκια πάνω τους. Τα κοίταζαν, τα έδιναν ο ένας στον άλλο και πότε- πότε έκαναν κι αυτοί δικά τους.

Λίγο καιρό μετά πολλοί από μας άρχισαν ν' αρρωσταίνουν. Έπεφταν στο κρεβάτι με πυρετό που κρατούσε πολλές μέρες και που όμοιό του δεν είχαμε ξαναδεί.

Πρώτα αρρώσταιναν αυτοί που έβλεπαν πιο συχνά τους λευκούς ανθρώπους. Πολλοί τότε άρχισαν να λένε ότι φταίνε αυτοί και τα πνεύματα που έφεραν μαζί τους.

Από το ημερολόγιο ενός ναυτικού

Στην αρχή όλα ήταν παράξενα. Ακόμη και οι καλοκαιρινές μέρες: το φως του ήλιου κρατούσε πολύ περισσότερο απ' ότι περίμενε κανείς σ' αυτή την περιοχή της γης.

Μας έκαναν εντύπωση τα βουνά τους, τα ψηλά κύματα στη θάλασσα, το χώμα στη γη με τα πολλά του χρώματα. Το ένα παράξενο ακολουθούσε το άλλο: βλέπαμε στη θάλασσα ψάρια ή κοχύλια που δεν είχαμε ξαναδεί, αλλά και στην ξηρά υπήρχαν πολλά άγνωστα δέντρα ή φυτά.

Μια νέα χώρα ανοιγόταν μπροστά μας, αλλά και μια νέα πατρίδα για πολλούς, όπως θα βλέπαμε στα επόμενα χρόνια.

7. Συζητάμε στην τάξη:

1. Δίνω από ένα τίτλο στο κάθε κείμενο.
2. Τι έκανε εντύπωση στους Ευρωπαίους και τι στους Μαορί όταν πρωτοσυναντήθηκαν;

8. Διαβάζω ξανά τα κείμενα και προσπαθώ να βρω πού υπάρχουν τα παρακάτω συναισθήματα:

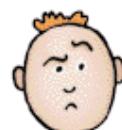
θυμός

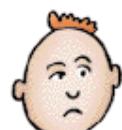
θαυμασμός

απορία

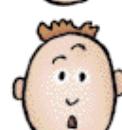
περιέργεια

χαρά

έκπληξη

λύπη

9. Ψάχνω και μαθαίνω:

1. Τι μπορεί να έκανε εντύπωση στους Ευρωπαίους από τη φύση της Νέας Ζηλανδίας : βρίσκω τα ονόματα ζώων, φυτών ή ψαριών.
2. Χωριζόμαστε σε δύο ομάδες: των Ευρωπαίων ναυτικών και των Μαορί και προσπαθούμε να βρούμε πώς ήταν η ζωή και των δύο τότε που πρωτοσυναντήθηκαν.

Ενότητα 6.1

1. Η Εποχή των Ονείρων

Οι πιο παλιοί μύθοι σε πολλές φυλές της Αυστραλίας μάς λένε ότι η γη δημιουργήθηκε την Εποχή των Ονείρων. Εκείνη την εποχή τα Μεγάλα Πνεύματα ήρθαν από τον ουρανό και το χώμα και δημιούργησαν τα ζώα, τα ποτάμια, τα βουνά, τα δέντρα, τις ερήμους και τους ανθρώπους. Έμαθαν στους ανθρώπους πώς να φέρονται και ποιους νόμους έπρεπε να ακολουθήσουν.

Όταν τέλειωσαν όλα αυτά, τα Μεγάλα Πνεύματα δεν έφυγαν από τη γη. Έμειναν εκεί και έγιναν λίμνες, κοιλάδες και βράχια.

Λένε ακόμη ότι όλοι γεννήθηκαν από τη Μητέρα Γη και γι' αυτό την αγαπούν. Πιστεύουν ότι εκείνη φροντίζει γι' αυτούς, για το φαγητό, τα ρούχα και για το μέρος που ζουν. Πρέπει λοιπόν κι αυτοί με τη σειρά τους να τη φροντίζουν, να την αγαπούν και να τη σέβονται. Είναι σαν μια δεύτερη μητέρα.

Θερμές πηγές Douglas,
κοντά στο Πιν-Κρίκ, Βόρεια
Αυστραλία

1. Συζητάμε στην τάξη:

1. Από πού πιστεύουν οι πρώτοι Αυστραλοί ότι ήρθαν τα Μεγάλα Πνεύματα;
2. Τι έμαθαν στους ανθρώπους;
3. Πού πήγαν, όταν τελείωσαν όσα είχαν να κάνουν;
4. Τι πιστεύουν οι πρώτοι Αυστραλοί για τη Μητέρα Γη;

Μ' αρέσει πολύ να ακούω τους μύθους των πρώτων Αυστραλών... κι ύστερα να ψάχνω στις διάφορες μυθολογίες για παρόμοιες ιστορίες.

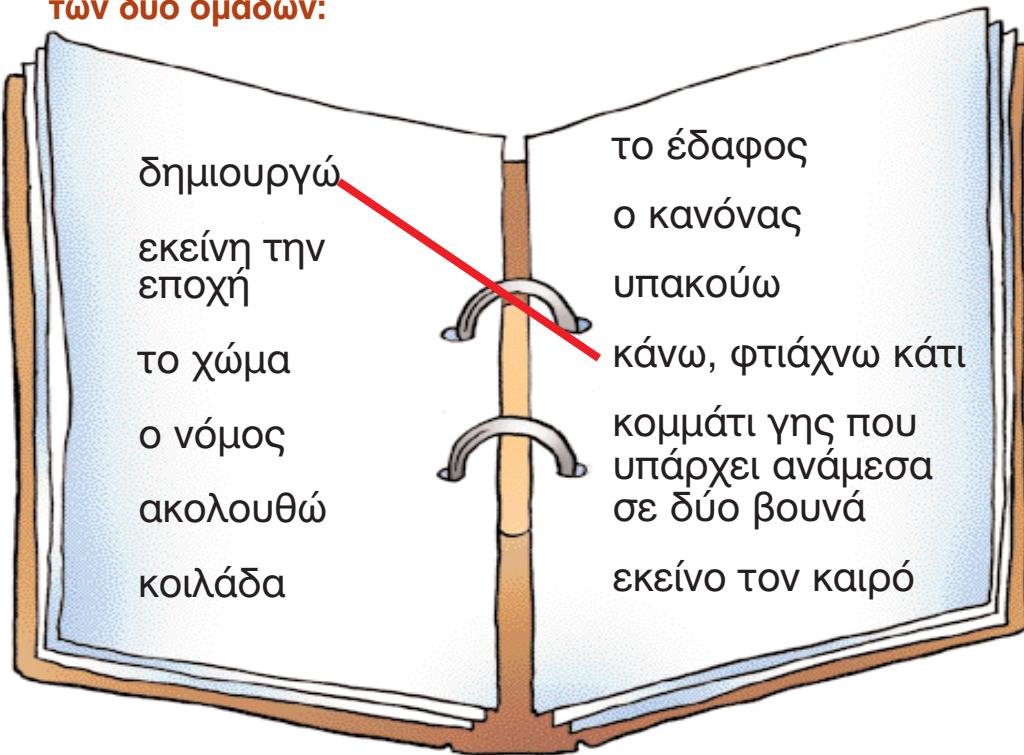

Βρίσκω και παρουσιάζω στους συμμαθητές μου ένα μύθο που μου αρέσει.

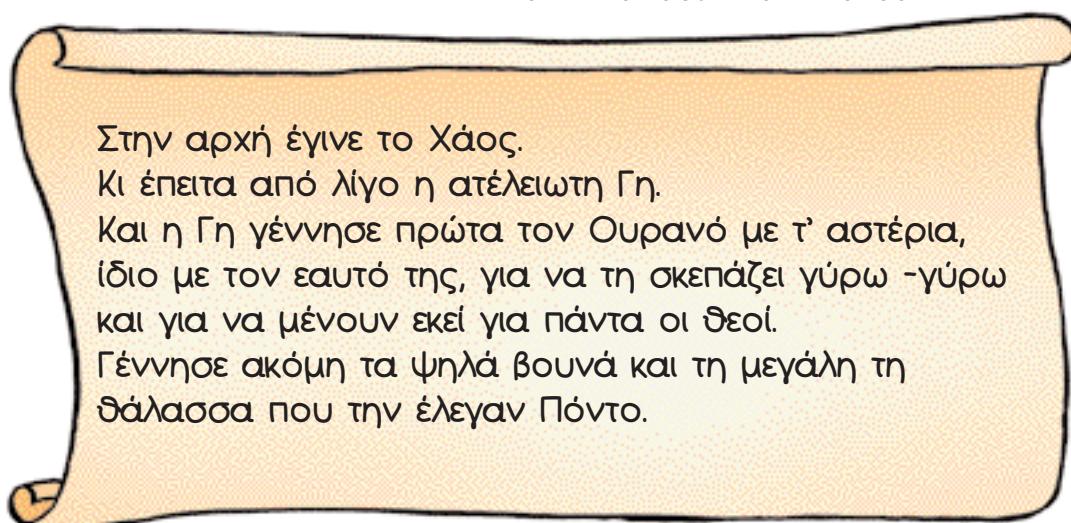
2. Συνδυάζω σωστά, ενώνοντας με γραμμές τις λέξεις των δύο οιμάδων:

3. Συζητάμε στην τάξη:

**1. Πώς πίστευαν οι αρχαίοι Έλληνες ότι έγινε ο κόσμος;
Να τι λέει ο Ήσιοδος, ένας αρχαίος ποιητής:**

6.1 Η Εποχή των Ονείρων

2. Με ποια σειρά έγιναν τα παρακάτω σύμφωνα με τον Ήσιόδο; Βάζω αριθ-

Βουνά

Πόντος

Ουρανός

Γη

Χάος

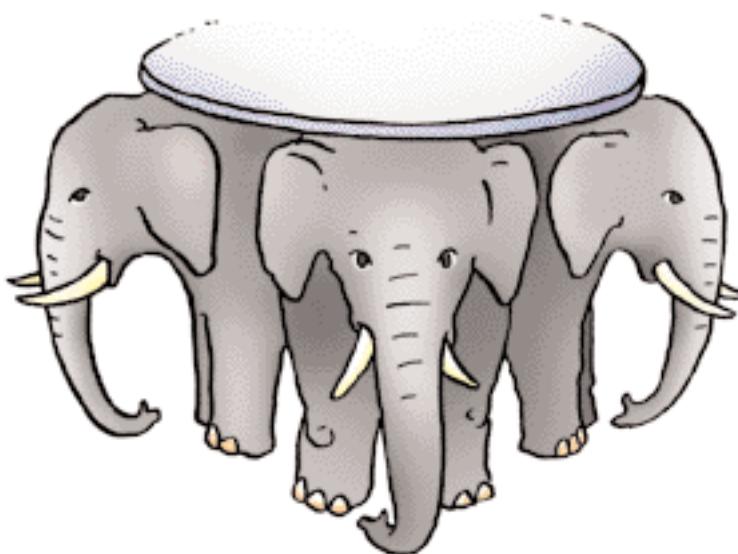
3. Πώς έγιναν τα βουνά στον μύθο της Αυστραλίας και πώς στον μύθο της

- 4.** Οι αρχαίοι Ινδοί πίστευαν ότι η Γη δεν πέφτει, επειδή στηρίζεται πάνω σε τεράστιους ελέφαντες. Οι ελέφαντες αυτοί πατούν στην πλάτη μιας χελώνας που κολυμπά στον Ωκεανό.

Από το βιβλίο: *Στη Μυθοχώρα με τα φτερά του Πήγασου*

Συνεχίζω τη ζωγραφιά σύμφωνα με την παραπάνω ιστορία:

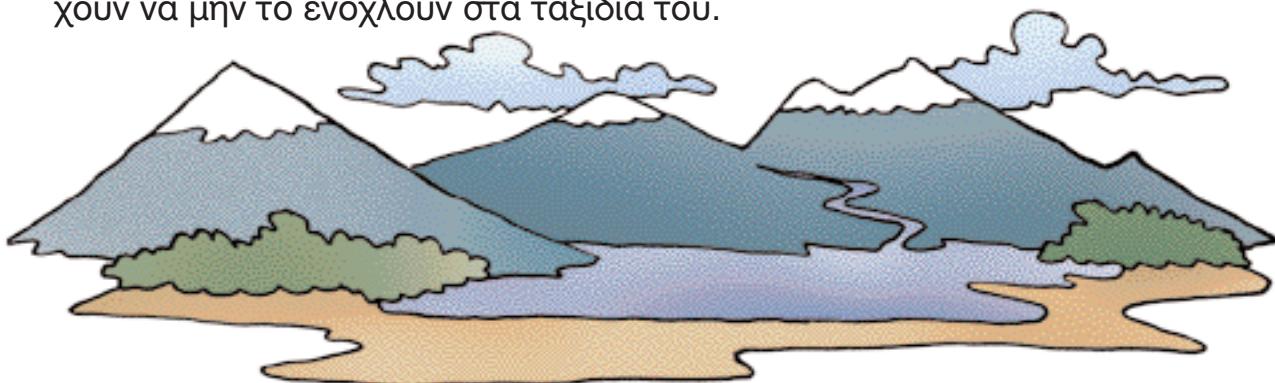
6.2 Το Ουράνιο Φίδι

Στην εποχή των Ονείρων η γη ήταν ένας μεγάλος κάμπος χωρίς τίποτε άλλο πάνω του. Το Ουράνιο Φίδι ήταν ένα πνεύμα που έπρεπε να φτιάξει τα βουνά, τις λίμνες και τα ποτάμια.

Άρχισε, λοιπόν, να κινείται πάνω στη γη και με κάθε του κίνηση έφτιαχνε και ένα τοπίο. Όταν τέλειωσαν όλα, το Ουράνιο Φίδι σύρθηκε μέσα σε ένα ποτάμι για να ξεκουραστεί. Καθώς χάθηκε κάτω από το νερό, έπαψαν να φαίνονται τα ζωηρά του χρώματα.

Τώρα, όποιος πηγαίνει κοντά σε ποτάμι, προσέχει να μην ενοχλήσει το Ουράνιο Φίδι. Όταν βρέχει όμως μπορεί να δει κανείς το μεγάλο πολύχρωμο σώμα του μέσα στα ποτάμια, πάνω από τα δέντρα, αλλά και στον ουρανό σαν τόξο ανάμεσα στα σύννεφα. Μένει εκεί ώσπου να ξαναβρέξει και μετά πάλι σέρνεται σε άλλο ποτάμι.

Μέχρι σήμερα οι άνθρωποι σέβονται το Ουράνιο Φίδι και προσέχουν να μην το ενοχλούν στα ταξίδια του.

1. Συζητάμε στην τάξη:

1. Τι ήταν το Ουράνιο Φίδι;
2. Με ποιο τρόπο έπλασε τη γη;
3. Τι πίστευαν ότι συμβαίνει όταν βρέχει;
4. Το Ουράνιο Φίδι, όπως το περιγράφουν οι πρώτοι Αυστραλοί, δεν είναι άλλο από το ουράνιο τόξο. Λέμε μερικά από τα χρώματά του.
5. Προσπαθούμε να περιγράψουμε πώς κινείται ένα φίδι.

6.2 Το Ουράνιο Φίδι

2. Χρωμάτισε το Ουράνιο Φίδι με τα χρώματα του ουράνιου τόξου.

3. Λέω ξανά διαβάζοντας τον μύθο:
Τι ήταν το Ουράνιο Φίδι και τι έκανε.
Μεταφέρω τις φράσεις στους κύκλους:

**4. Διαβάζουμε τα παρακάτω.
Σε τι μοιάζουν με τον μύθο για το Ουράνιο Φίδι;**

Στην αρχή ο ουρανός και η γη ήταν ένα.
Αφού χωρίστηκαν,
γέννησαν κι έφεραν στο φως τα πάντα:
τα δέντρα, τα πουλιά,
τα πλάσματα που ζουν στη θάλασσα,
ακόμα κι όλους τους ανθρώπους.

Μύθος από την αρχαία Ελλάδα

Στην αρχή υπήρχε μόνο νερό και σκοτάδι.
Ο Ιό, ο μεγαλύτερος θεός, χώρισε τα νερά μόνο
με τον λόγο.

Έτσι έφτιαξε τον ουρανό και τη γη.

Μύθος από την Πολυνησία

«Στην αρχή έφτιαξε ο Θεός τον ουρανό και τη γη.
Η γη όμως δεν φαινόταν ακόμα καθόλου κι ούτε
βέβαια ήταν όπως είναι σήμερα. Υπήρχε σκοτάδι και
το πνεύμα του Θεού ήταν πάνω από το νερό. Κάποια
στιγμή είπε ο Θεός: «Ας γεννηθεί το φως...»»

Από την Αγία Γραφή, Γένεσις.

6.3 Γιατί γελάει το κουκουμπάρα

6.3 Γιατί γελάει το κουκουμπάρα.

Στην εποχή των Ονείρων δεν υπήρχε ήλιος. Το μόνο φως που έφτανε στη γη ερχόταν από τ' αστέρια. Άλλα και τα αστέρια δεν ήταν παρά φωτιές που άναβαν οι Άνθρωποι του Ουρανού: κάθε μέρα μάζευαν ξύλα για τις φωτιές που θα φώτιζαν τον Ουρανό τη νύχτα.

Στη γη τα ζώα και οι άνθρωποι ζούσαν στο σκοτάδι. Ήταν λυπημένοι και συχνά μάλωναν χωρίς λόγο. Δύο ζώα μάλιστα, το μπους τούρκι και το ίμιου ήταν οι μεγαλύτεροι εχθροί.

Μια μέρα το μπους τούρκι βρήκε το μεγαλύτερο αβγό του ίμιου και το πέταξε στον ουρανό. Το αβγό δεν γύρισε στη γη, αλλά συνέχισε να πετάει όλο και πιο ψηλά. Πέταξε πολύ ψηλά, μέχρι που χτύπησε ένα από τα ξύλα που είχαν μαζέψει οι Άνθρωποι του Ουρανού και έπιασε φωτιά.

Τότε, για πρώτη φορά οι άνθρωποι και τα ζώα πάνω στη γη είδαν τον ήλιο. Είδαν τα κόκκινα και τα χρυσά χρώματά του να λάμπουν στον ουρανό. Όμως, όπως όλες οι φωτιές, ο ήλιος κάποτε έπαψε να φαίνεται και το σκοτάδι ξαναγύρισε. «Φέρτε πίσω τον ήλιο!» φώναζαν οι άνθρωποι και τα ζώα.

Οι Άνθρωποι του Ουρανού συμφώνησαν να ανάβουν από δω και πέρα φωτιές για να φαίνεται ο ήλιος. Άλλα επειδή δεν είχαν συνηθίσει να ξυπνούν νωρίς, σκέφτηκαν πως θα χρειαστούν βοήθεια. Ήρθαν λοιπόν στη γη και έψαξαν να βρουν κάποιον για να τους βοηθήσει.

Όταν άκουσαν το γέλιο του κουκουμπάρα, σκέφτηκαν ότι αυτό θα ήταν ένας ωραίος τρόπος για να ξυπνούν κάθε πρωί. Έτσι οι Άνθρωποι του Ουρανού ζήτησαν από το κουκουμπάρα να γελάει δυνατά τα πρωινά για να σηκώνονται νωρίς και να ανάβουν τις φωτιές για να λάμπει ο ήλιος.

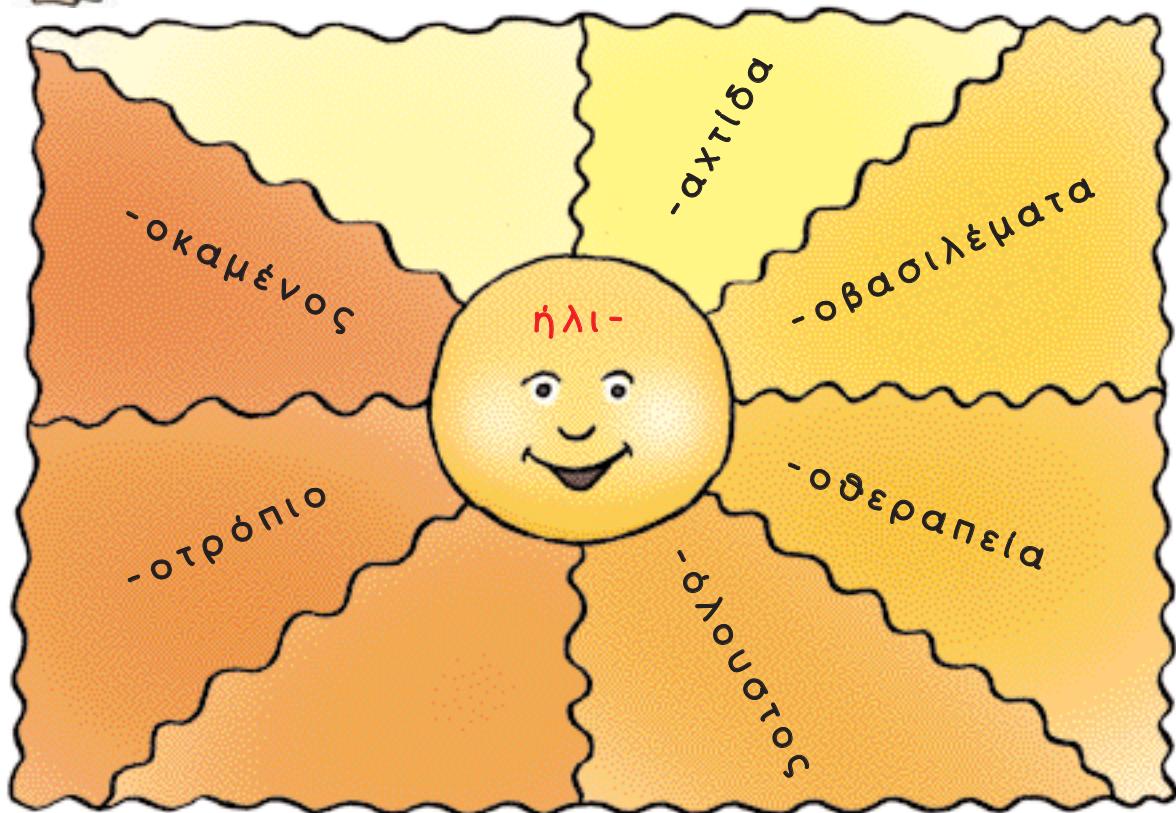
1. Συζητάμε στην τάξη:

1. Τι ήταν τα αστέρια στην εποχή των Ονείρων;
2. Γιατί ήταν λυπημένοι οι άνθρωποι και τα ζώα;
3. Λέμε και εμείς πώς αισθανόμαστε μια μέρα δίχως ήλιο
4. Πότε είδαν για πρώτη φορά οι άνθρωποι τον ήλιο;
5. Σε τι βοηθά το κουκουμπάρα;

2. Κάνω λέξεις από τον ήλιο:

1. Γράφω τις λέξεις ολόκληρες μετα άρθρα τους:

---

2. Προσπαθώ να βρω κι άλλες λέξεις με τον ήλιο από το λεξικό μου.

3. Ξεχωρίζω τρεις και γράφω μ' αυτές προτάσεις:

6.3 Γιατί γελάει το κουκουμπάρα

Ξέρετε ότι...

... για τους αρχαίους Έλληνες ο θεός του ήλιου ήταν ο Απόλλωνας. Πίστευαν πως είχε μια μεγάλη άμαξα που την έσερναν τέσσερα φτερωτά άλογα. Κάθε μέρα έκανε στον ουρανό τη διαδρομή από την Ανατολή ως τη Δύση. Γι αυτό κι ο Απόλλωνας λεγόταν συχνά Φοίβος, που σημαίνει φωτεινός και βγαίνει από τη λέξη φως.

... από τότε μέχρι σήμερα πολλές παραδόσεις και τραγούδια του λαού μας μιλούν για τον ήλιο.

... και στις μυθολογίες άλλων λαών σ' όλο τον κόσμο ο ήλιος είναι πολύ σημαντικός; Καθώς μας βλέπει από ψηλά φωτίζει, ζεσταίνει και βοηθά να μεγαλώσουν τα πάντα πάνω στη γη.

Κι εγώ έχω μια φίλη
που τη λένε Φοίβη!

3. Ξέρετε τι είναι το ηλιακό ρολό;

Θα μπορούσατε να φτιάξετε κι εσείς ένα με τη βοήθεια του δασκάλου σας;

4. Πηγαίνοντας "Στη Μυθοχώρα με τα φτερά του Πήγασου" βρίσκω εικόνες και πληροφορίες για τον θεό Ήλιο και σε άλλους λαούς.
Πολλά ελληνικά δημοτικά τραγούδια μιλούν για τον ήλιο. Όπως το παρακάτω, που είναι ένα νανούρισμα:

- Ήλιε μου και τρισήλιε μου και κοσμογυριστή μου πού ήσουνα χτες, πού ήσουν προχτές, πού ήσουν την άλλη μέρα;
Μήπως με τ' άστρι¹ μάλλωνες, μήπως με το φεγγάρι,
μήπως με τον Αυγερινό² που είμαστε αγαπημένοι;
- Μήτε με τ' άστρι μάλλωνα, μήτε με το φεγγάρι
μήτε με τον Αυγερινό που είμαστε αγαπημένοι.
Χρυσόν υγιόν³ εβίγλιζα⁴ στην κούνια του από πάνω.

5. Μαθαίνω και λέω γρήγορα τους τρεις πρώτους στίχους.

6. Βρίσκουμε κι εμείς κι άλλα τραγούδια ή μικρές ιστορίες για τον ήλιο.

¹άστρι = αστέρι

²ο Αυγερινός = ο πλανήτης Αφροδίτη, όπως φαίνεται την αυγή.

³χρυσόν υγιόν = χρυσό αγόρι

⁴εβίγλιζα = τον πρόσεχα, αγρυπνούσα πάνω του όταν κοιμόταν.

7. Χρωματίστε το κουκουμπάρα με τα χρώματα που χρησιμοποιούσαν οι ιθαγενείς της Αυστραλίας.

6.4 Ο κροκόδειλος και η φωτιά

Κάποτε, στην Εποχή των Ονείρων, ζούσε ένας κροκόδειλος. Ήταν μεγάλος, άγριος και είχε κάτι που κανένας άλλος δεν είχε: τη φωτιά!

Κάθε μέρα ο κροκόδειλος έπαιζε με τη φωτιά και φοβέριζε τ' άλλα ζώα.

- Είμαι το αφεντικό της φωτιάς! φώναζε βγάζοντας φλόγες από το στόμα του. Εκεί κοντά ζούσε κι ένα πουλί που πολύ θα ήθελε, αλλά δεν τολμούσε να πλησιάσει τη φωτιά του κροκόδειλου. Έτσι, ήταν αναγκασμένο να τρώει πάντα τα φαγητά του ωμά¹ και το βράδυ πάγωνε από το κρύο.

- Σε παρακαλώ, κροκόδειλε, δώσε μου λίγη φωτιά, παρακαλούσε το πουλί.
- Όχι! να τρως τα φαγητά σου ωμά! απαντούσε ο κροκόδειλος θυμωμένα.
- Κι οι άνθρωποι; Πώς θα μαγειρέψουν; Πώς θα ζεσταθούν;
- Δεν με νοιάζει! Να τρώνε κι αυτοί τα φαγητά τους ωμά! Κι ας κρυώνουν. Εγώ ποτέ δεν θα τους δώσω φωτιά!

Ο καιρός περνούσε και το πουλί παρακολουθούσε από το δέντρο τον κροκόδειλο.

Ένα απόγευμα, ο κροκόδειλος, έτσι όπως ήταν κουρασμένος, χασμουρήθηκε δυνατά και οι φλόγες που βγήκαν από το στόμα του, άναψαν φωτιά σε μερικά ξερόκλαδα.

Το πουλί δεν έχασε ευκαιρία. Πέταξε γρήγορα – γρήγορα από το δέντρο και άρπαξε ένα αναμμένο κλαδάκι. Το πέταξε με δύναμη μακριά κι αυτό άρχισε να βάζει φωτιά στα δέντρα γύρω του. Από τότε οι άνθρωποι μπορούσαν να χρησιμοποιούν τη φωτιά κι έμαθαν να την ανάβουν τρίβοντας ξύλα ή πέτρες.

1. Βρίσκουμε απαντήσεις στα παρακάτω και μετά τις γράφουμε δίπλα:

1. Ποιος ήταν αυτός που είχε τη φωτιά; _____
2. Τι έκανε κάθε μέρα; _____
3. Πού και πότε ζούσε; _____
4. Γιατί νομίζετε ότι δεν ήθελε να δώσει τη φωτιά; _____

Ξέρετε ότι...

...πολλοί λαοί έχουν μια ξεχωριστή ιστορία για το πώς έμαθαν να χρησιμοποιούν τη φωτιά; Αυτό δεν γίνεται ποτέ εύκολα, αλλά με τη βοήθεια κάποιου άλλου. ...οι αρχαίοι Έλληνες λένε πως οι θεοί, όταν έπλασαν τον άνθρωπο, φώναξαν τους δύο γιους του Τιτάνα Ιαπετού, τον Προμηθέα και τον Επιμηθέα, για να τους δώσουν διάφορα χαρίσματα.

Δυστυχώς οι Επιμηθέας έδωσε όλα τα χαρίσματα των θεών στα ζώα: τη δύναμη, το τρέξιμο και όλα τα άλλα. Για τον άνθρωπο δεν έμεινε τίποτε.

Ο Προμηθέας λυπήθηκε τους ανθρώπους, ανέβηκε κρυφά στον Όλυμπο, έκλεψε τη φωτιά και τις διάφορες τέχνες και τους τα χάρισε.

Ο Δίας όταν το έμαθε, θύμωσε πολύ. Έβαλε και τον έδεσαν πάνω σ' ένα βουνό, τον Καύκασο. Κάθε πρωί ερχόταν ένας αετός, του έτρωγε το συκώτι κι εκείνο μετά, τη νύχτα, ξαναμεγάλωνε. Υστερα από πολλά χρόνια, ο Ηρακλής γλύτωσε τον Προμηθέα από το μαρτύριό του.

2. Συζητάμε στην τάξη:

1. Έκανε καλά ο Δίας που τιμώρησε τον Προμηθέα;
2. Πώς ήταν η ζωή των ανθρώπων χωρίς τη φωτιά και πώς με αυτήν;

3. Συγκρίνω την ιστορία του κροκόδειλου μ' εκείνη του Προμηθέα. (π.χ. βρίσκω σε τι μοιάζουν και σε τι διαφέρουν, τι μου αρέσει και τι δεν μου αρέσει στην καθε μία και γιατί)

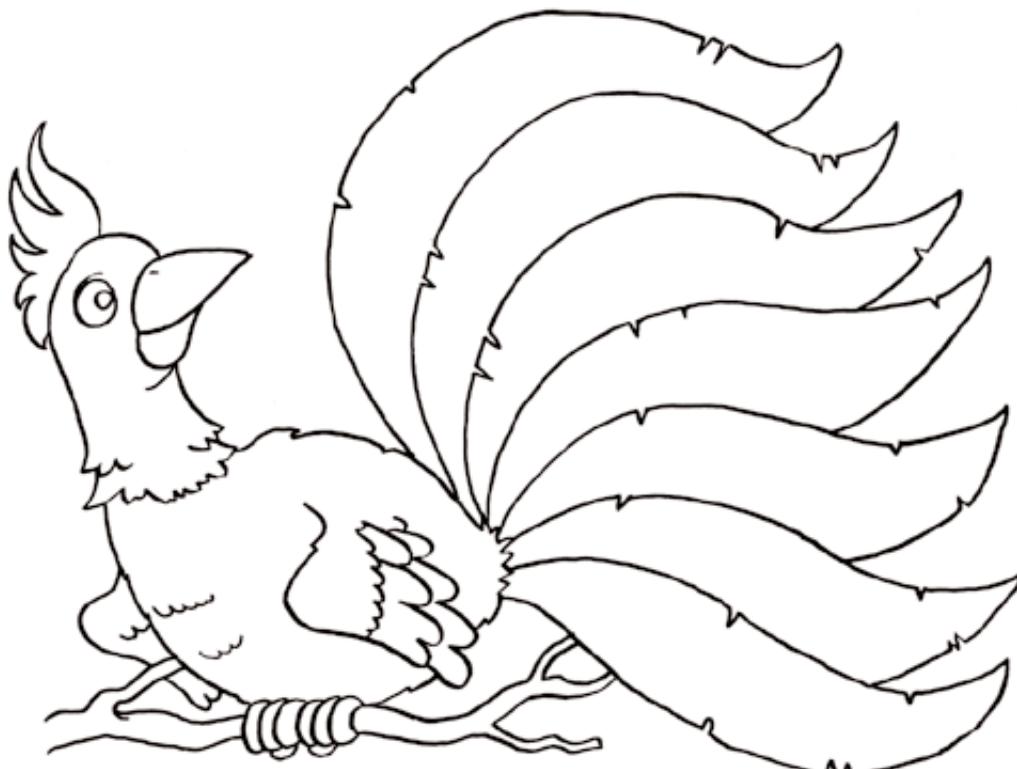
6.4 Ο κροκόδειλος και η φωτιά

4. Το πουλί της φωτιάς!

Γράφω τις παρακάτω λέξεις στα φτερά, χωρίζοντάς τις σε συλλαβές, όπως στα παραδείγματα:

φωτεινός, φωτίζω, φωτογραφία, φωτογραφίζω

5. Έχετε ποτέ σκεφτεί τι χρώματα έχει η φωτιά;
Ελάτε να τα βρούμε, να τα γράψουμε μαζί και...

6....να χρωματίσουμε την παραπάνω την εικόνα

6.5 TIDDALIK - Ο τεράστιος βάτραχος

Στην Εποχή των Ονείρων ζούσε ένας βάτραχος που τον έλεγαν Tiddalik. Ήταν ο μεγαλύτερος βάτραχος σ' ολόκληρο τον κόσμο.

Μια μέρα δίψασε πάρα πολύ. Πήγε λοιπόν και ήπιε όλο το νερό από τις λίμνες και τα ποτάμια. Έπινε, έπινε, έπινε, μέχρι που έγινε τεράστιος. Το στομάχι του κόντευε να σκάσει.

Όλα τ' άλλα ζώα στενοχωρήθηκαν, γιατί δεν έμεινε πουθενά νερό να πιούνε. Σκέφτηκαν να κάνουν τον Tiddalik να γελάσει για να βγει το νερό από το στόμα του. Ένα άρχισαν να λένε ανέκδοτα. Γελούσαν με την ψυχή τους. Όλα, εκτός από τον Tiddalik. Προσπάθησαν ακόμη να τον κάνουν να γελάσει με αστείες γκριμάτσες και άλλα κόλπα, αλλά μάταια. Ο Tiddalik συνέχισε να κάθεται σοβαρός και αδιάφορος.

Τα ζώα δεν ήξεραν τι να κάνουν. Ξαφνικά, το χέλι άρχισε να χορεύει έναν παράξενο χορό. Έναν αστείο και χαρούμενο χορό. Τα ζώα ήθελαν να γελάσουν, αλλά περίμεναν την αντίδραση του Tiddalik. Το χέλι εξακολουθούσε να χορεύει τον τρελό χορό του. Έκανε τούμπες απ' εδώ, στριφογυρίσματα απ' εκεί.

Βλέποντας αυτό το αστείο θέαμα, ο Tiddalik δεν μπόρεσε να κρατηθεί άλλο. Ξεκαρδίστηκε στα γέλια και, μονομιάς, όλο το νερό που είχε πιει, χύθηκε από το στόμα του. Τα ποτάμια και οι λίμνες γέμισαν και πάλι και όλα τα ζώα ζούσαν χαρούμενα.

1. Συζητάμε στην τάξη:

1. Γιατί δεν υπήρχε πουθενά νερό;
2. Τι έπρεπε να κάνει ο Tiddalik για να γεμίσουν πάλι οι λίμνες και τα ποτάμια;
3. Πώς χόρευε το χέλι;
4. Βρίσκω και γράφω πέντε επίθετα για τον Tiddalik.
5. Πώς ήταν ο κόσμος χωρίς νερό;

2. Κλείνω τα μάτια και λέω τη λέξη «βροχή». Προσέχω τι «βλέπω» και το γράφω στη ζωγραφιά.

1. _____	βροχή	2. _____
3. δροσιά	4. _____	5. γκρίζα σύννεφα
6. _____	7. _____	8. .....

6.5 TIDALLIK - Ο τεράστιος βάτραχος

Όταν βρέχει πολύ...

Κάπου πάνω στη γη υπάρχει ένας βάτραχος. Ζει μόνος του και το σπίτι του είναι ένα γυάλινο βάζο. Όταν κάθεται μέσα σ' αυτό, τότε βρέχει συνέχεια, χωρίς τέλος. Όταν αποφασίσει να βγει έξω, τότε η βροχή σταματάει, βγαίνει ο ήλιος και το ουράνιο τόξο. Είναι ο Wetterfrosch, όπως τον λένε οι Γερμανοί, ή αλλιώς, ο βάτραχος του καιρού.

Κάποτε ο Wetterfrosch ήταν στενοχωρημένος. Δεν είχε όρεξη να κάνει τίποτα, καθόταν μέσα στο γυάλινο σπίτι του και κοίταζε έξω. Έξω έβρεχε, έβρεχε... Οι λίμνες, τα ποτάμια γέμισαν νερό. Το νερό πια ήταν τόσο πολύ, που τα ζώα άρχισαν να φοβούνται. Κάτι έπρεπε να γίνει και μάλιστα σύντομα. Άλλα τι;

Παρατηρούμε τις παρακάτω εικόνες και λέμε το τέλος της ιστορίας.

Έχει φέγγιση. Υστερα τις χρωματίζουμε.

«Ξεφεύγω σαν χέλι»

3. Λέμε για κάποιον που καταφέρνει να:

- ξεφεύγει από δύσκολες καταστάσεις
- δεν μπορεί κανείς να τον πιάσει
- κολυμπάει γρήγορα

6.6 Κάποτε στη θάλασσα....

Κάποτε, στην Αυστραλία...

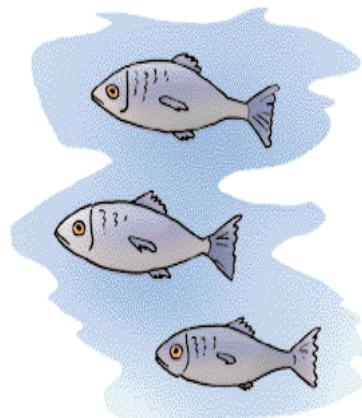
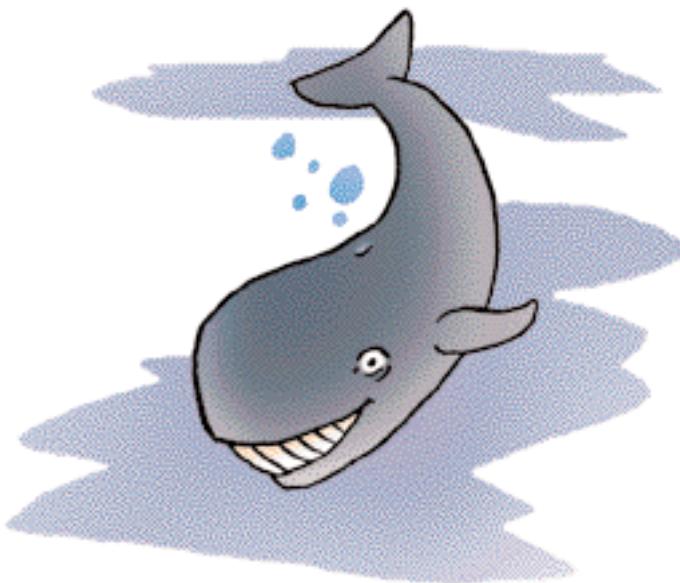
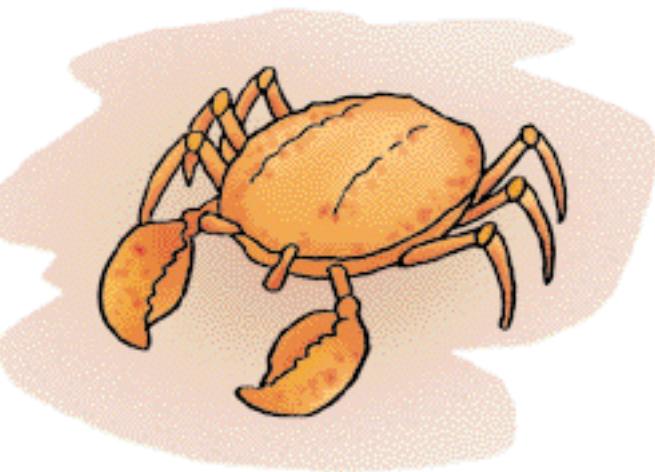
Η φάλαινα και το κανό

Κάποτε τα ζώα ήθελαν να πάνε στη Μεγάλη Χώρα του Νότου. Άλλα μόνο η φάλαινα είχε ένα μεγάλο κανό και δεν το έδινε σε κανένα.

Ο αστερίας τότε, για να τα βοηθήσει, πάει και λέει στη φάλαινα: «Άσε με να σου ξύσω τα όστρακα από το δέρμα σου». Η φάλαινα ξάπλωσε κάτω και πολύ γρήγορα αποκοιμήθηκε. Τότε τα ζώα μπήκαν μέσα στο κανό κι έφυγαν μακριά.

Όταν η φάλαινα ξύπνησε, είδε ότι το κανό της δεν ήταν εκεί. Θυμωμένη άρχισε το κυνηγητό, αλλά τα ζώα βρίσκονταν κιόλας στη Χώρα του Νότου.

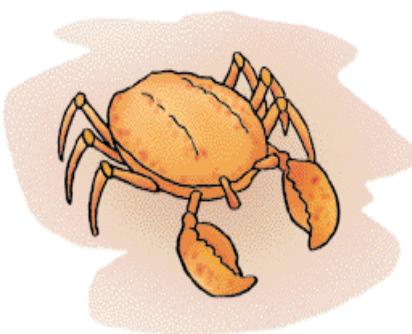
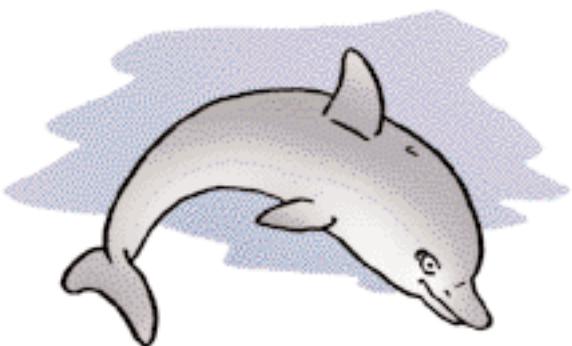
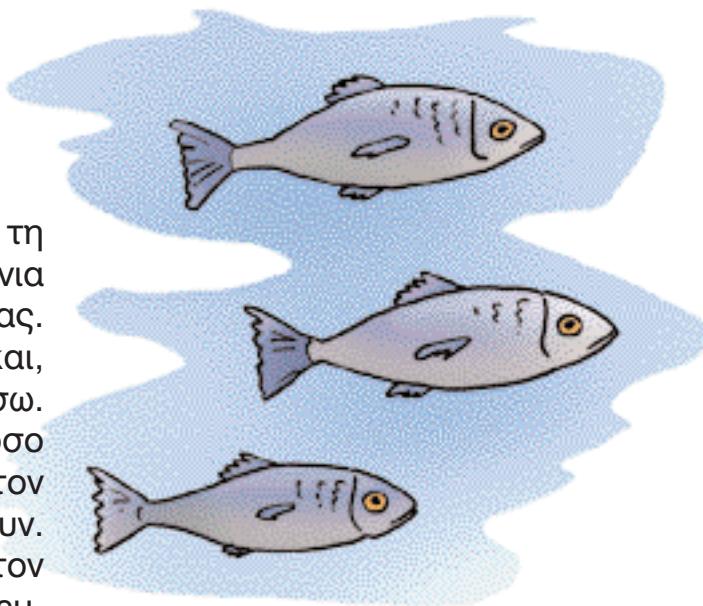
Από τότε ή φάλαινα κολυμπά συνέχεια κοντά στη Εηρά και ψάχνει να βρει το κανό της.

6.6 Κάποτε στη θάλασσα

Κάποτε, στη Μεσόγειο...

Ο Αρίωνας, ένας ποιητής από τη Λέσβο, διούλεψε για πολλά χρόνια στις ελληνικές πόλεις της Ιταλίας. Εκεί κέρδισε πολλά χρήματα και, κάποτε, αποφάσισε να γυρίσει πίσω. Στο ταξίδι όμως οι ναύτες είδαν πόσο πλούσιος ήταν και θέλησαν να τον σκοτώσουν και να τον ληστέψουν. Εκείνος τότε ζήτησε για χάρη να τον αφήσουν να τραγουδήσει για τελευταία φορά. Στο τέλος του τραγουδιού ο Αρίωνας έπεσε μόνος του στη θάλασσα. Φάνηκε σαν να είχε χαθεί. Όμως ένα δελφίνι τον πήρε στη ράχη του και ακολούθησαν από μακριά το καράβι. Στο πρώτο λιμάνι που σταμάτησε το καράβι, σταμάτησε και ο Αρίωνας και αποκάλυψε τι είχε συμβεί. Οι ναύτες φυλακίστηκαν κι εκείνοις πήρε πίσω τα χρήματά του.

1. Συζητάμε στην τάξη:

1. Τι έπρεπε να έχουν τα ζώα για να πάνε στη χώρα του Νότου;
2. Πώς τα βοήθησε ο αστερίας;
3. Τι ήταν ο Αρίωνας;
4. Πώς τον βοήθησε το δελφίνι;

Ο κόσμος της θάλασσας:

πώς είναι; Τι ξέρω γι' αυτόν; Τι ζει εκεί;

2. Συγκεντρώνω λέξεις ή φράσεις για τον κόσμο της θάλασσας.

- ...είναι διαφορετικός
  - ...είναι όμορφος
  - ...κάποτε μου αρέσει
  - ...κάποτε με φοβίζει
- Στη θάλασσα ζουν: δελφίνια...

3. Γράφω λίγα λόγια (50-60 λέξεις) για τη θάλασσα στο τετράδιο μου.

4. Γράφουμε σε διάλογο μία από τις παραπάνω ιστορίες και παίζουμε ένα μικρό θεατρικό στην τάξη μας.

5. Ψάχνω και μαθαίνω:

1. Ονόματα θεών της θάλασσας στην αρχαία Ελλάδα και από άλλες χώρες.
2. Μικρές ιστορίες ή βιβλία που μιλούν για θαλασσινά ταξίδια.
3. Σχέδια ή φωτογραφίες με διάφορους τύπους καραβιών.

